

การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษ เขต 3

นางภัคกร เลิศชัยวาณิช

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Internal Supervision of Schools under Si Sa Ket Primary Educational
Service Area Office 3

Mrs. PHAKKHAPON LERTCHAIWANICH

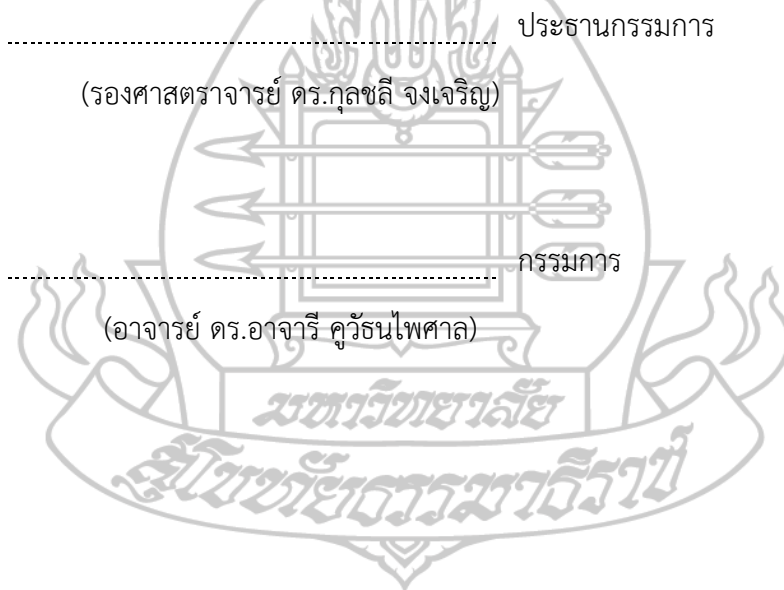
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
ชื่อและนามสกุล	นางภัคภร เลิศชัยวานิช
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนวณค่าอิสระ การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3

ผู้ศึกษา นางภัคกร เลิศชัยวานิช รหัสนักศึกษ 2652300696

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาร์ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่าเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรายงานและปรับปรุงแก้ไข การประเมินผลภายในสถานศึกษา การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูที่ต่างกันรับรู้การนิเทศภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ การนิเทศภายใน สถานศึกษา ประถมศึกษา

Independent Study title: Internal Supervision of Schools under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 3

Author: Mrs. PHAKKHAPON LERTCHAIWANICH; ID: 2652300696;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Dr. Koolchalee Chongcharoen, Associate Professor;

Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this study were (1) to study the condition of internal supervision of schools under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 3; and (2) to compare the conditions of internal supervision of schools under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 3 as classified by the school size and the teacher's teaching experience.

The research sample consisted of 332 teachers in schools under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 3 during the 2024 academic year, obtained by stratified random sampling based on the school size and then simple random sampling. The sample size was determined based on Taro Yamane's sample size formula. The employed research tool was a rating scale questionnaire on internal supervision in the school, with reliability coefficient of .98. Statistics employed for data analysis were the frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, and Fisher's method of pairwise comparison.

The research findings indicated that (1) both the overall and specific aspects of internal supervision of the schools under Si Sa Ket Primary Educational Service Area Office 3 were rated at the high level; when specific aspects of the internal supervision were considered, they could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of the reporting and improvement/revision, that of the internal evaluation of the school, that of the enhancement of the teachers' morale and will power, that of the practice of internal supervision, that of the provision of knowledge before internal supervision of the school, and that of the planning for internal supervision of the school, respectively; and (2) regarding comparison results of the conditions of internal supervision of the schools as classified by school size, it was found that the schools of different sizes differed significantly in their conditions of internal supervision at the .05 level of statistical significance; and when the comparison was undertaken as classified by the teacher's teaching experience, it was found that teachers with different teaching experiences did not significantly differ in their perceptions of the internal supervision condition of the school.

Keywords : Internal supervision, School, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณี จงเจริญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขและให้แนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.อาจารย์ คุ้มชนไพศาล กรรมการสอบที่ให้คำแนะนำปรับปรุงงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ตรวจทานความถูกต้องของภาษา และคณะครูที่ได้สละเวลาตอบ แบบสอบถามในการพิจารณาคุณภาพด้านความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พร้อมทั้งคณะผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและกรุณาตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ทุกท่านที่ ได้ประสิทธิ์ประสาท ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ตลอดมา ขอขอบคุณพี่ ๆ ที่ให้คำแนะนำและให้ความ ช่วยเหลือเป็นอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับความห่วงใยและกำลังใจ จากคุณพ่อ คุณแม่และครอบครัว ที่คอยห่วงใย สนับสนุนการศึกษาเพื่อรอความสำเร็จของผู้ศึกษาและเป็นแรงใจ สำคัญจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางภัคภร เลิศชัยวาณิช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา	8
บริบทการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู	61
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปรายวิจัย	72
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	92
ข หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	94
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ	98
ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูล	101
จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	103
ฉ คุณภาพของเครื่องมือ	109
ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	114
ประวัติผู้ศึกษา	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากแนวคิด ของนักวิชาการ	27
ตารางที่ 2.2 ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	37
ตารางที่ 2.3 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	38
ตารางที่ 2.4 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	38
ตารางที่ 2.5 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	39
ตารางที่ 2.6 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564-2565 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษเขต 3	40
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การสอนของครู	53
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวม	54
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	56
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา	57
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู	58
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา	59
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข	60
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา	61
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียวการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	63
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	64
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการให้ความรู้ก่อน การนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	65
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน สถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	66
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ ของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	67
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ การสอนของครู	68
ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตาม ประสบการณ์การสอนของครู	69
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบรายคู่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู	71

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากรภายในประเทศให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนเอง มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการศึกษาของประเทศไทย จึงกำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ขึ้นเพื่อพัฒนา นักเรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก โดยหลักสูตรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) โดยมีสถานศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่จะต้องดำเนินการด้านการศึกษาให้กับนักเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการ คอยกำกับ ติดตาม และดูแลการดำเนินการด้วยการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย หลักการของสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การดำเนินการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยให้เกิดผลผลิตคือ นักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การนิเทศภายในสถานศึกษาถือเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนโดยกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน จึงทำให้การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพ นอกจากนี้การนิเทศยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับ ซึ่งภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารก็คือ การนิเทศโดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง (วัชรา เล่าเรียนดี, 2554) การนิเทศจึงเปรียบเสมือนการสะท้อนภาพการสอนของครูและเป็น

กระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้การนิเทศการศึกษายังเป็นภารกิจที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา เนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันท่วงทีต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ กระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการศึกษาในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากทบทวนวรรณกรรมพบว่าองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษามีความหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทการนำไปปรับใช้ซึ่งในภาพรวม จากแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาประกอบด้วย การประชุมร่วมกับครูก่อนการนิเทศการสอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน การประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (Glickman, 1990) รวมถึง สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน การเตรียมการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญและกำลังใจ การประเมินผลการนิเทศ และการปรับปรุงแก้ไข อีกทั้งสังต์ อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ การปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ รวมถึงการประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน ประกอบกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2555) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ การปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ และการประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน ซึ่งแต่ละแนวคิดล้วนมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ โดยผลการวิจัยในด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้บ่งชี้ถึงการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าสามารถ ช่วยเหลือปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพทางวิชาชีพของครูให้เกิดความเจริญงอกงาม สามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร หลักสูตร กระบวนการสอน และ

กระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนได้อย่างดียิ่งขึ้น (ศิริเดช เทพศิริ, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัย การนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู ที่สะท้อนให้เห็นว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีการนิเทศภายในเพราะสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน อีกทั้งการนิเทศภายในมีผลทำให้สถานศึกษามีระบบ ชัดเจน สู่การปฏิบัติจริง เพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ตลอดจนครูมีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น (อรวรรณ โสคำ, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจ บทบาท และหน้าที่สำคัญหลายประการหนึ่งในนั้นคือ การพัฒนางานด้านวิชาการ อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปี 2565 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ประกอบด้วยภาษาไทยได้คะแนน 53.18, คณิตศาสตร์ได้คะแนน 26.67, วิทยาศาสตร์ได้คะแนน 37.86, และภาษาต่างประเทศได้คะแนน 31.90 ซึ่งทั้ง 4 กลุ่มสาระหลักต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระ นอกจากนี้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 ปรากฏว่าตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียนมีระดับคะแนนค่อนข้างต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) และจากผลดังกล่าวได้ให้เห็นถึงการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา ด้านความสามารถด้านภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test: NT) พบว่าความสามารถด้านทั้ง 2 ด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงร้อยละ 50.58 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบกับจากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของเขตพื้นที่ พบว่า สถานศึกษาบางแห่งยังไม่สามารถดำเนินการนิเทศภายใน เนื่องจากการปฏิบัติการนิเทศ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและเวลาในการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้นิเทศ อีกทั้งผู้รับการนิเทศขาดความเข้าใจในกระบวนการนิเทศและไม่ได้รับการสะท้อนการนิเทศจากผู้นิเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง

และพัฒนาการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้มีคุณภาพ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานการศึกษาให้เป็นเลิศต่อไป

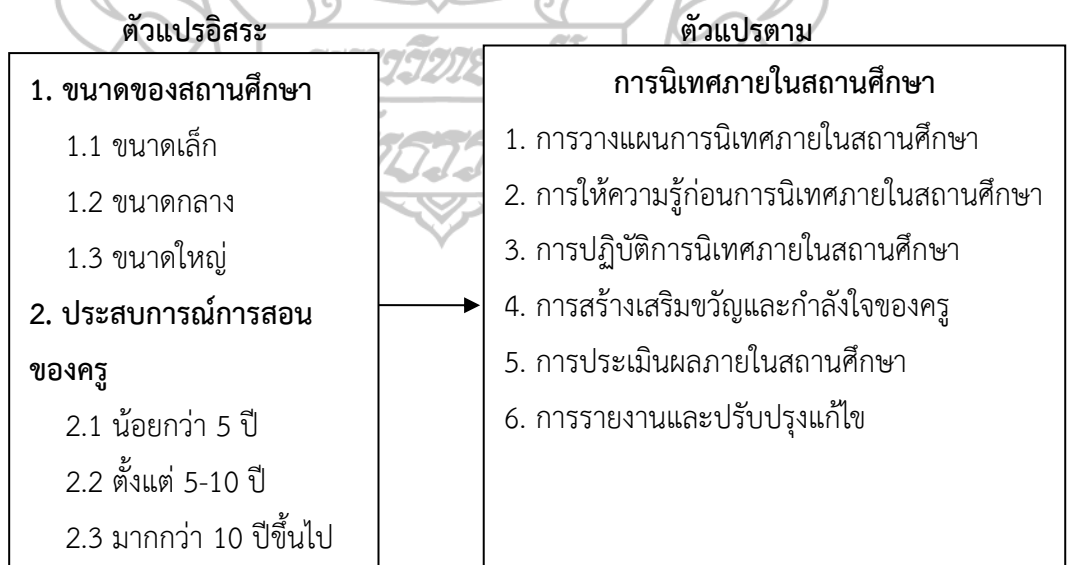
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามแนวคิดของ สنجัด อุทรานันท์ (2532) วัชรา เล่าเรียนดี (2555) วรณดี สุธาพานิชย์ (2557) นิกร เกษโกมล (2560) พุทธชาติ แสนอุบล (2560) สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563) วัลลิภา สมฤทธิ์ (2564) ภีชาวิชญ์ ยางงาม (2564) จรินทร์ อุตสาหะ (2564) Harris (1985) Glickman (1990) เพื่อประยุกต์ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัย โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย รายละเอียดดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันจะมีการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน
- 4.2 ประสิทธิภาพการสอนของครูที่แตกต่างกันจะมีการนิเทศภายในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การวางแผนการนิเทศภายใน การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การประเมินผลภายในสถานศึกษา และการรายงานและปรับปรุงแก้ไข

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 1,961 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 196 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566)

5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567 รวมระยะเวลา 12 เดือน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่ดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศกับครูผู้สอนในโรงเรียน ในการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือหรือส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาถึงการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

6.1.1 การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ วางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ จัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศไว้อย่างชัดเจน

6.1.2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายใน ขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศ ทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้หรือมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

6.1.3 การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการนิเทศทางวิชาการเพื่อการจัดเรียนรู้ในรูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาตามแผนการนิเทศและแนวทางการนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ มีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ มีการให้ความรู้ก่อนการนิเทศด้วยวิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามาร่วมนิเทศ รวมถึงมีการบันทึกรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายใน

6.1.4 การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การที่สถานศึกษาให้การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการแสดงความสนใจ เอาใจใส่ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน และมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม

6.1.5 การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ โดยการจัดกิจกรรมการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน การสังเกตการสอน นำมาวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

6.1.6 การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การที่สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศ การนำเสนอผลการนิเทศและการเผยแพร่ผลการนิเทศ ซึ่งผลจากการนิเทศจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมของครูรวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้งต่อไป

5.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

5.3 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

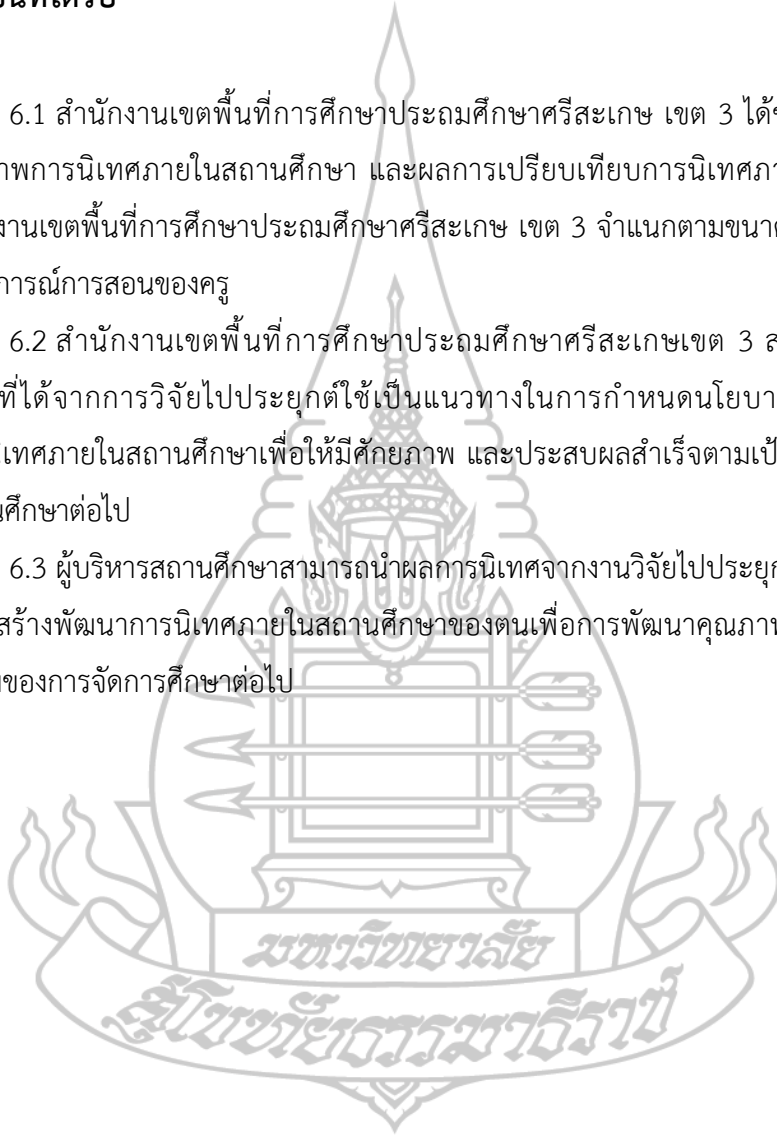
ศรีสะเกษ เขต 3

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา และผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การสอนของครู

6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 สามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้มีศักยภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาต่อไป

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการนิเทศจากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาของตนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และคุณภาพของการจัดการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐาน สำหรับการดำเนินการศึกษา ซึ่งจะนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. แนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 1.4 องค์ประกอบของนิเทศภายในสถานศึกษา
2. บริบทการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
 - 2.1 ทิศทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
 - 2.2 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการให้มีขึ้นภายในโรงเรียนของตนเอง เพื่อช่วยเหลือและปรับปรุงงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงานสนับสนุนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนในด้านความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนนั้นจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีนักวิชาการและนักวิจัย ได้นิยามความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

เกรียงศักดิ์ เรืองแสง (2550) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานที่อาศัยความร่วมมือของคนภายในองค์กร ที่มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกันที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ฉวีวรรณ พันวัน (2552) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่อาศัยความร่วมมือกันทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียน ทำให้สามารถได้พัฒนาศักยภาพเต็มความสามารถตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อผู้เรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะงานที่มอบหมายให้ครูหรือผู้นิเทศที่จะกระตุ้นให้ครูหรือครูแนะแนวในสถานศึกษาได้มีการพัฒนาในการที่จะนำวิธีการ กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนมาใช้ โดยเน้นทักษะในการติดต่อสื่อสาร เป็นการช่วยเหลือครูในด้านการแก้ปัญหา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน

จิตมา วรณศรี (2557) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ผู้นิเทศและครูผู้สอน เพื่อดูแล ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู

วัลลิภา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับความชำนาญทางเทคนิคด้านวิชาการในการเรียนการสอนและการปรับปรุงสภาพการเรียนและความเจริญเติบโตของผู้เรียน

ภิชาวิชญ์ ยางงาม (2564) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรภายในสถานศึกษากระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียน มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการสอนเป็นสำคัญ

Harris (1985) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรภายในสถานศึกษาเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนว

ปฏิบัติที่จะส่งผลต่อการกระทำต่อบุคคลหรือวัตถุเพื่อการรักษาหรือบรรลូវัตถุประสงค์การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

Glickman (1990) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการปรับปรุงการเรียน การสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตร การจัดครูเข้าสอนการจัดสื่อการสอนสิ่งอำนวยความสะดวกและการเตรียมและพัฒนาครูรวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน จากคำจำกัดความข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศ หมายถึง ระยะเวลาหนึ่งระบบการจัดการและบริหารสถานศึกษา, กระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอน, การชี้แนะให้ความช่วยเหลือและร่วมมือครูรวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา, ความต้องการความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษา โดยมอบหมายหน้าที่การนิเทศให้กับผู้นิเทศ เพื่อชี้แนะช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือแก่ครูและบุคลากร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษามีได้เพียงแต่มุ่งเฉพาะแก้ปัญหาการสอนของผู้สอน หรือปัญหาการเรียนเท่านั้น แต่ยังหมายความรวมถึงการแก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้ผู้สอนหรือผู้เรียนในระดับ ต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีนักวิชาการและนักวิจัย ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้สรุป จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู ประกอบด้วย การให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการเรียนการสอน เพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ประกอบด้วย การปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อคุณภาพของนักเรียนและเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2553) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ครูได้พัฒนาการสอนของตนเอง เนื่องจากครูเป็นบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักในการจัดการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ วิธีการสอน ตลอดจนการเลือกกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้

สอดคล้องกับเนื้อหาและศักยภาพความสามารถของผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูให้เข้มแข็ง เนื่องจากการสอนเป็นงานที่หนัก เพราะเป็นการมุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถต้องตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้คงอยู่ในสภาพที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จะปรับปรุงงานครูให้ก้าวหน้าตลอดเวลา เนื่องจากในด้านจิตวิทยานั้น สติปัญญาของบุคคลนำเอาออกมาใช้เต็มศักยภาพก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อช่วยให้ครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่เข้าใจกระบวนการทำงานของสถานศึกษาได้เร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากยังไม่เข้าใจงานในสถานศึกษา ทำให้มีการปรับตัวได้ยาก

4. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและทำหน้าที่ตามบทบาทของครูผู้สอนได้อย่างแท้จริง สมบูรณ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามในทุกด้านอย่างสมดุลจน

5. เพื่อช่วยเสริมสร้างครูให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำในทางด้านวิชาการ มุ่งให้ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่ทำการสอน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาการในด้านอื่น ๆ มาสนับสนุนการสอนในวิชาอื่น เพื่อควบคู่ไปกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

6. เพื่อช่วยแก้ปัญหาของครูในด้านต่าง ๆ เนื่องจากการปฏิบัติงานของครูผู้สอน บางครั้งจะต้องพบกับปัญหาทั้งในด้านงานวิชาการ ธุรการ หรือกิจกรรมอื่น ๆ บางครั้งผู้นิเทศก์สามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาของผู้สอนได้ เพราะถือว่าศึกษานิเทศก์มีประสบการณ์มาก่อน ย่อมมีแนวทางในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นกัลยาณมิตรต่อเพื่อร่วมงานที่ดีต่อกัน

วิชา เหล่าเรียนดี (2555) ได้สรุป จุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ
 2. เพื่อการส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่ครู
 3. เพื่อการปรับปรุงการสอนของครู
 4. เพื่อการส่งเสริมแนะนำครูและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- กระทรวงศึกษาธิการ (2562) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษามีดังนี้

มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถนำหลักการ แนวคิดและกระบวนการนิเทศมาใช้ดำเนินการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียนแล้วนำมาดำเนินการ วางแผนการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนได้ถูกต้อง รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการ

เรียนการสอนได้ดี โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่ ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้

3. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ รวมทั้งการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

เสาวลักษณ์ บุญมาก (2564) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาครูด้วยความรู้ที่เป็นนามธรรมสูงขึ้น การมีส่วนร่วมและผลงานที่สะสมโดยนำการทำงานเชิงวิชาการทางวิชาชีพครูเพื่อประโยชน์ของนักเรียนทุกคน และเปลี่ยนเจตคติของโรงเรียนที่เห็นว่าห้องเรียนต้องถูกแยกไปอิสระเหมือนเกาะ เป็นวิชาหรือสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงด้วยระบบการสอนในโรงเรียนสู่ห้องเรียนในแต่ละห้อง ทำให้ห้องเรียนมีการพัฒนาหลายหลายแนวคิดมากกว่าคิดแนวเดียว การนิเทศการสอนแบ่งตามความมุ่งหมาย โดยมุ่งเน้นด้านส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ และด้านปรับปรุงการสอนและส่งเสริมความเจริญองงามของครู

กำชัย ยุกติชาติ (2564) ได้สรุป จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ว่า

1. เพื่อช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม

3. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบและร่วมกันขึ้นผลงานของตนเอง

4. เพื่อให้เกิดการร่วมมือและประสานงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การนิเทศภายในสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการดำเนินงานในลักษณะการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน เพื่อให้ครูได้พัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมเพื่อเจริญความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา

การบริหารการศึกษามีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญของการจัดการศึกษา ในการบริหารการศึกษานั้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทอย่างมากในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะบุคคลดังกล่าวมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนิเทศการศึกษา โดยผู้บริหารที่อยู่ในฐานะผู้นิเทศจะต้องเน้นบทบาทในการสนับสนุน เน้นการส่งเสริมให้ครูเกิดทักษะการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 5 ประการดังนี้

1. จะต้องกำหนดนโยบายของการนิเทศภายในสถานศึกษา เช่น ส่งเสริมให้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
2. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและเรื่องอื่น ๆ มีทักษะตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. ปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแผนการนิเทศของสถานศึกษาที่กำหนดไว้
4. เปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการประเมินตนเองตลอดการทำงาน
5. สรุปลผลและเผยแพร่งานที่ประสบความสำเร็จ

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินการนิเทศการสอนโดยทำหน้าที่บริหารโครงการและเป็นผู้นำของคณะผู้นิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นระบบหนึ่งของงานด้านวิชาการ ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศ ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนโดยการนิเทศให้ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการจัดทำ และการนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบอย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งนิเทศ การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
2. บทบาทเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนโดยการนิเทศครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การรู้จักพื้นฐานของผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับการสอน การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การสร้างเสริมทักษะ การสนับสนุนการสอน การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน สัมฤทธิ์ผลของการสอน และการปรับปรุงแก้ไข

3. บทบาทเป็นผู้นำในการประเมินผลการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการนิเทศให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินใจเรียนในแต่ละรายวิชา/ชั้น

Wiles (1974) ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้ทำกรนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีภายในกลุ่มและพยายามขจัดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดภายในกลุ่ม

2. บทบาทในฐานะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ พัฒนาความเป็นผู้นำ ให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้อื่นช่วยให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการใช้ อำนาจ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

3. บทบาทในด้านการจัดการและดำเนินงานในหน่วยงานผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ดังนี้ คือ พัฒนาการจัดองค์การของหน่วยงานในสถานศึกษาช่วยให้การดำเนินงานของคณะกรรมการต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตามต้องดำเนินต่อไปตามขั้นตอนและ กระบวนการตัดสินใจเมื่อกลุ่มตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปแล้วจะต้องไม่คัดค้านพยายามทำให้ทุกคน ในกลุ่มมีเป้าหมายเดียวกันเพื่อให้เกิดวินัยในกลุ่มและส่งเสริมให้ทุกคนมีวินัยในตัวเอง

4. บทบาทในการคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ดังนี้ คือ พิจารณาคัดเลือกบุคลากรใหม่ให้ตรงกับความต้องการโดยให้ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วยช่วยให้บุคลากรที่เข้ามาทำงานใหม่รู้สึกว่าเป็นที่ที่ต้องการของสถานศึกษามีความอบอุ่นใจและ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

5. บทบาทในการสร้างขวัญของครูผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่คือช่วยให้ครูพอใจในงานที่ทำมีความสะดวกสบาย และปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางโครงการและนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ช่วยให้ครูเชื่อมั่นในความสามารถของตน ให้ครูรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ และเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่นจัดให้มีการบริการต่าง ๆ เช่นคู่มือครูการศึกษาต่อการอบรมตามที่ครูต้องการ

6. บทบาทในการพัฒนาบุคลากรผู้บริหารมีหน้าที่คือจัดให้มีการอบรมในหน่วยงานจัด ให้ตรงตามความต้องการของครูการประชุมครูที่จัดขึ้นช่วยให้ครูมีความก้าวหน้า ใช้วิธีสังเกตการสอน แต่ต้องมีความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย ใช้วิธีวัดผลเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพ ด้านการเรียน การสอนหน้าที่ของบุคลากรในการนิเทศการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ต่อการนิเทศ โดยมีบทบาทในด้านการกำหนดนโยบายของการนิเทศภายในสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและเรื่องอื่น ๆ มีทักษะตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติกรนิเทศภายในสถานศึกษาตามแผนการนิเทศของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ การพัฒนาบุคลากรและเปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการประเมินตนเองตลอดการทำงาน และสรุปผลและเผยแพร่งานที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีบทบาทเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการสอน

1.4 องค์ประกอบของนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศมีการบริหารอย่างเป็นระบบ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ มีความเป็นประชาธิปไตย ใช้หลักการมีส่วนร่วม

และมีคุณภาพเพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศได้มีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนต่อผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน ซึ่งมีกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า องค์ประกอบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีกระบวนการนิเทศทั้งหมด 5 ขั้นตอน เรียกว่า “PIDRE” ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นที่ผู้บริหารผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

2. การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพขั้นนี้จำเป็นทุกครั้ง สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีคามจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การปฏิบัติงาน (Doing -D) คือ การปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศเป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูงการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

4. การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อม กันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

5. การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้หากจะได้ดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำไปได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

วัชราน เล่าเรียนตี (2555) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสังคมไทย ซึ่งมีกระบวนการนิเทศทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้บริหารผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

2. การให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งที่สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การปฏิบัติงาน เป็นการปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศเป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลา และมีคุณภาพสูงการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

4. การสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อมกันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

5. การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและ ถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้หากจะได้ดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้โดยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

วรรณดี สุชาพานิชย์ (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การเตรียมการ หมายถึง การศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพบริบทต่าง ๆ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายการนิเทศภายใน รวมถึงจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน

2. การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง การนำนโยบายมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น ซึ่งเป็นแนวทางหรือวิธีการดำเนินงานเพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุเป้าหมาย

3. การสร้างความเข้าใจและขวัญกำลังใจกับครู บุคลากรและกรรมการสถานศึกษา หมายถึง การสื่อสารเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษามีความตระหนักร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อทบทวนกระบวนการนิเทศภายใน และกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอน การปฏิบัติงานกำหนดวันเวลา และสื่อ เครื่องมือที่จะใช้ในการนิเทศ เพื่อให้การนิเทศดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์

5. การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การที่ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศที่จัดทำขึ้นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

6. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การที่ผู้นิเทศประเมินผลการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยผู้รับการนิเทศได้รับทราบวิธีการและผลการประเมิน เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาร่วมกัน อันจะส่งผลต่อการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

พุทธชาติ แสนอุบล (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการ ประกอบด้วย

1. การวางแผนเตรียมการ หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการนิเทศภายใน และการจัดทำแผนการนิเทศการเรียนการสอน

2. การดำเนินการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินการตามแผน การจัดหาอุปกรณ์การสอน การให้คำแนะนำปรึกษา การกระตุ้นการจัดการเรียนการสอนของครู และ การจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน

3. การกำกับตรวจสอบการปฏิบัติการ หมายถึง การจัดทำบันทึกการนิเทศ การประชุมชี้แจงครูผู้สอน และการเสนอแนวทางการดำเนินการสอนของครูผู้สอนเป็นรายบุคคล

4. การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ หมายถึง การใช้ข้อมูลการนิเทศเพื่ออบรมพัฒนาครูผู้สอน ชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการจัดทำแผนการนิเทศและรายงานผลการนิเทศต่อเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูในเขตพื้นที่การศึกษา

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ขั้นการวางแผนการนิเทศ ในการวางแผนการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษามีข้อปฏิบัติ ดังนี้

1.1 เริ่มจากการรับรู้สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ถ้าหากผู้บริหารหรือผู้นิเทศดำเนินงานไปโดยที่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องยังไม่ทราบว่าเป็นปัญหาหรือยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระทำ ครูและบุคลากรเหล่านั้นก็มักจะไม่ให้ความสำคัญหรือไม่มีความสนใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการวางแผนงานจึงควรจัดให้มีการประชุมชี้แจง ประชุมระดมความคิดเห็น หรือวิธีการอ่านอื่นใดก็ได้เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศได้รับรู้ว่าตัวเขาเองเป็นบุคคลหนึ่งที่จะต้องร่วมแก้ปัญหาหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้นกว่าเดิม

1.2 เมื่อผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย คือผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศได้รับรู้และยอมรับสภาพปัญหาและความต้องการร่วมกันแล้วผู้ดำเนินการนิเทศก็จะเป็นผู้นำในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือกำหนดทางเลือกสำหรับการดำเนินการนิเทศ

1.3 หลังจากการดำเนินการวางแผนการนิเทศจนกระทั่งได้แนวทางในการดำเนินการแล้ว ก็จะต้องสรรหาบุคคลและมอบหมายงานให้บุคลากรฝ่ายต่างๆ รับผิดชอบในขั้นตอนนี้ ผู้บริหารจะต้องรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรฝ่ายต่างๆ จากนั้นจึงให้ความสนใจและคอยเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเหล่านี้

2. ขั้นการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ การที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้รับการนิเทศหรือจะให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติงานอย่างใดก็จำเป็นจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะปฏิบัติเสียก่อน สำหรับ ขั้นตอนนี้มีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้

2.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติจริงนั้นอาจดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในเรื่องนั้นๆ หรืออาจจะเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกก็ได้

2.2 ในกรณีที่เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ นั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดหรือมอบหมายให้คณะผู้นิเทศเป็นผู้ติดตามแนวคิดจากวิทยากรเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

2.3 ถึงแม้ผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ดำเนินการให้ความรู้หรือได้รับมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบโครงการนิเทศไปแล้วก็ตาม หากเป็นไปได้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมรับฟังวิทยาการใหม่ ๆ จากวิทยากรไปพร้อมๆ กับครูผู้รับการนิเทศด้วย การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้บริหารจะบังเกิดผลดี 3 ประการ คือ ประการแรก ทำให้ผู้บริหารมีความเข้าใจถึงหลักการหรือแนวความคิดใหม่ที่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาจะได้ปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน ประการที่สอง หากเกิดปัญหาหรืออุปสรรคใดหรือต้องการความช่วยเหลือสิ่งใด

ผู้บริหารสามารถตัดสินใจช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องทันที และ ประการสุดท้าย การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้บริหารจะมีผลต่อความเอาใจใส่และความตั้งใจ ของผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพราะครูและบุคลากรต่างๆ โดยทั่วไปจะมีความยำเกรงผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง

2.4 หลังจากการให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศได้เสร็จสิ้นลงไปแล้ว ก่อนจะสิ้นสุดรายการควรจัดให้มีช่วงเวลาสำหรับสร้างข้อตกลงในการทำงานด้วย ข้อตกลงนี้จะเป็นเสมือนแนวทางในการทำงานและจะเป็นเสมือนกฎหรือระเบียบหรือสัญญาต่อกลุ่ม ซึ่งจะมีผลต่อความตั้งใจและเอาใจจริงกับการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศเป็นอย่างมาก

3. ขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ในขณะที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับรู้มาแล้ว ผู้นิเทศก็จะทำหน้าที่นิเทศการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน ส่วนผู้บริหารก็จะคอยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานนิเทศดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการนิเทศงานนั้นมีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1 การนิเทศงานของผู้นิเทศนั้นควรดำเนินการไปตามข้อตกลงที่ได้ทำร่วมกันในขั้นที่ 2 การทำนอกเหนือจากข้อตกลงร่วมกันจะทำให้ผู้รับการนิเทศไม่มีความไว้วางใจในตัวผู้นิเทศได้

3.2 ถึงแม้ผู้ปฏิบัติงานพร้อมที่จะรับการนิเทศแล้วก็ตามก่อนที่จะลงมือนิเทศควรจะได้ดำเนินการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเสียก่อน การวางแผนร่วมกันนี้จะช่วยสร้างความคุ้นเคยและสร้างความไว้วางใจต่อผู้นิเทศเป็นอย่างมาก

3.3 เมื่อถึงเวลาควรจะไปพร้อมกับครูและควรออกจากห้องเรียนพร้อมกับครูผู้รับการนิเทศ การเข้าห้องสอนช้า และออกจากห้องสอนก่อนกำหนดจะสร้างความรู้สึกหวาดระแวงให้แก่ผู้รับการนิเทศได้

3.4 ขณะทำการสังเกตพฤติกรรมการสอนถ้าหากพบว่า ครูทำการสอนผิด อย่าทักท้วง เพราะการทักท้วงความผิดพลาดขณะที่ครูกำลังสอนจะสร้างความไม่พอใจแก่ครูผู้รับการนิเทศและทำให้ผู้เรียนเสื่อมศรัทธาต่อครูผู้สอน สิ่งที่ต้องทำก็คือควรพูดคุยกับครูผู้สอนเป็นส่วนตัว หลังจากการสอนได้ผ่านไปแล้ว และให้ครูผู้สอนดำเนินการแก้ไขหรือชี้แจงข้อผิดพลาดแก่นักเรียนด้วยตัวของเขาเอง

3.5 ควรใช้เทคนิควิธีการนิเทศหลายๆแบบและควรให้มีการเปลี่ยนบทบาทในการนิเทศบ้าง เช่น ให้ไปสังเกตการสอนของเพื่อนครูในห้องอื่นเพื่อเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้นิเทศ และขณะเดียวกันจะได้แนวคิดหรือเทคนิควิธีการสอนจากครูคนอื่นอีกด้วย ซึ่งวิธีการนี้ถือว่าเป็นการนิเทศโดยทางอ้อม

3.6 การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับการนิเทศควรเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง และควรจะให้ข้อมูลทั้งส่วนที่ดีซึ่งควรรักษาไว้ และส่วนบกพร่องซึ่งจะสมควรจะทำการแก้ไขปรับปรุงควบคู่กันไป

3.7 ในการปฏิบัติงานนิเทศควรจะได้นำเอาวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ ซึ่งวิธีการที่เสนอแนะให้นำมาใช้ก็คือ การนิเทศแบบคลินิกและการนิเทศโดยยึดจุดประสงค์

4. การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ในการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ผู้มีบทบาทในการสร้างเสริมกำลังใจก็คือ ผู้นิเทศซึ่งจะทำการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ และอีกผู้หนึ่งที่มีความสำคัญมากก็คือผู้บริหารซึ่งจะต้องสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศทั้งหมด คือทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ

4.2 การเสริมสร้างกำลังใจของผู้นิเทศนั้นจะทำได้โดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์สร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองและวางตัวอยู่ในฐานะผู้ร่วมงานไม่ใช่ฐานะผู้บังคับบัญชา

4.3 การเสริมสร้างกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำได้โดยการให้ความสนใจและสนับสนุนการปฏิบัติงาน และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในการนิเทศเท่าที่สามารถจะทำได้

4.4 ผู้บริหารจะต้องระวังในการทำนุบำรุงขวัญของผู้ปฏิบัติงานทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ เมื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศขึ้นแล้วก็ไม่ควรทำลายขวัญ สิ่งสำคัญที่เป็นตัวทำลายขวัญของผู้บริหารพึงระมัดระวังอย่างยิ่งก็คือมาตรการการให้ความดีความชอบเป็นพิเศษ

5. การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

5.1 การประเมินผลการนิเทศควรดำเนินการประเมินผลผลิต กระบวนการ และปัจจัยป้อนเข้า โดยให้ความสำคัญมากที่สุดในผลผลิตให้น้ำหนักความสำคัญรองลงมาในส่วนของกระบวนการทำงาน สำหรับปัจจัยป้อนเข้านั้นให้ความสำคัญน้อยที่สุด

5.2 ในส่วนของผลผลิตนั้นให้ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศโดยตรง ไม่จำเป็นจะต้องประเมินคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศ ทั้งนี้เพราะคุณภาพของนักเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก ในส่วนของกระบวนการปฏิบัติงานนั้นควรมุ่งเน้นพฤติกรรมในการทำงานร่วมกัน

5.3 ผลที่ได้จากการประเมินควรจะได้นำมาเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานนิเทศต่อไปอีก นั่นคือ หากได้ผลดีแล้วก็ดำเนินการนิเทศต่อไปอีกจนกระทั่งบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือผู้รับการนิเทศได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นการถาวรหรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้ว สำหรับกรณีที่ไม่ได้ผลตามจุดมุ่งหมายก็จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องหรือมีจุดอ่อนต่อไป

สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้ทำหน้าที่นิเทศ เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการในสถานศึกษา ในเรื่องของหลักสูตรการเรียน

การสอน การ วัดและประเมินผล เพื่อให้งานด้านวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของครูได้มีการศึกษา 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ หมายถึง ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อปรับปรุง โดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสม และผู้บริหารมีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบคณะกรรมการรับผิดชอบ ผู้บริหารมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ และจัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศ สร้างความรู้ ความเข้าใจเป็นแนวทางในการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางของการดำเนินงานนิเทศภายในที่ดีที่สุด

2. การดำเนินการนิเทศ หมายถึง ผู้บริหารมีการนิเทศวิชาการและการเรียนรู้ในรูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา ตามการนิเทศให้มีคุณภาพตามแนวทางในการนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ เช่น จัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียนเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ มีการให้ความรู้ก่อนการนิเทศด้วยวิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษา หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนการนิเทศภายในและผู้บริหารจัดให้มีการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน และผู้บริหารสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดแต่งตั้งในการออกนิเทศ ตามตารางวันและเวลาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

3. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่ ดำเนินการผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่โดยการจัดให้มีการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จากการสังเกตการณ์สอนแล้วผู้บริหารจัดให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศผู้บริหารจัดให้มีการกำหนดประเด็นปัญหาที่จะสังเกตการสอนครั้งต่อไป จากการให้ข้อมูลย้อนกลับของกระบวนการนิเทศ

4. การประชุมหลังจากการประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หมายถึง กิจกรรมหลังจากการนิเทศภายในเสร็จสิ้น ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศภายใน และกำหนดให้การนำผลที่ได้จากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยผู้บริหารสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อการเปิดโอกาสให้ครูได้รับข้อมูลย้อนกลับ เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นการร่วมอภิปรายกับข้อมูลเหล่านั้น เพื่อมีการเสนอแนะ พัฒนา ปรับปรุงการสอน และจัดให้มีการสรุปผล และรายงานการประเมินผล การนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง ด้านปริมาณ และคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน

เทวินทร์ ประสิทธิ์เสริฐ (2563) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบ“PDCA ” คือ กระบวนการนิเทศโดยใช้วงจรของเดมมิง โดยมีขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning-P)

การวางแผนงาน ขั้นตอนนี้ต้องนำงานทั้งหมดที่รับผิดชอบอยู่ มาจัดเรียงลำดับความสำคัญ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน และเป้าหมายในการทำงาน ซึ่งควรจะต้องเตรียมเป็นเอกสารไว้ มีวิธีการและขั้นตอนการทำงาน ซึ่งอาจจะจัดทำเป็นเอกสารขั้นตอนและวิธีการทำงานเอาไว้ อาจจะมีระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน ผู้รับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบ ถ้าการทำงานนั้นมีผู้ร่วมทำงานหลายคน แต่ในกรณีที่เตรียมแผนงานของตนเองส่วนตัวไว้สำหรับการทำงานและพัฒนางานของตนเองก็จำเป็นต้องมีการวางแผนด้วย ซึ่งควรมีเอกสารกำกับ หรืออาจจะใช้สมุดบันทึก ที่จำเป็นในการวางแผนการทำงาน มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน และควรมีแผนสำรองสำหรับงานที่เข้ามาแทรกตามที่ได้วางแผนไว้ว่าจะจัดการอย่างไร เพื่อให้การทำงานไม่ติดขัด และทันต่อเวลา รวมไปถึงงานที่ได้มีคุณภาพตามเวลาที่กำหนดด้วย

2. การปฏิบัติตามแผน (Doing-D) การปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ ขั้นตอนวิธีการ ลำดับงานที่กำหนดไว้ในแผนก็นำมาปฏิบัติ โดยทำการศึกษาถึงวิธีการที่ดีที่สุดในการทำงานนั้น ๆ เอามาใช้ให้เกิดประโยชน์ และทำงานได้ผลดีที่สุด หรืออาจจะมีกรอบงานเหล่านั้นเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติแล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ได้วางแผนไว้ในระหว่างการทำงานควรมีเก็บข้อมูลที่จำเป็น ที่สำคัญต่าง ๆ เอาไว้ เพื่อประโยชน์ในการทำงานครั้งต่อไปด้วย หรือเพื่อจดบันทึกที่เป็นข้อบกพร่องของงาน เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

3. การตรวจสอบ ประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบ/ประเมินผลการทำงานที่ได้ทำไปว่าเป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่ หรือตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้อาจจะใช้เครื่องมือช่วยในการตรวจสอบเช่น เครื่องมือต่าง ๆ ผลการทำงานเมื่อเทียบกับงานครั้งก่อน เป็นต้น ในการตรวจสอบโดยทั่วไปได้แก่ระยะเวลาตามเป้าหมาย คุณภาพของงานที่ออกมา วิธีการหรือขั้นตอนการทำงาน ซึ่งการตรวจสอบการทำงานควรมีการจดบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ เช่น สมุดบันทึก เอกสารการตรวจสอบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น เพื่อให้ง่ายในการปรับปรุง และแก้ไขในการทำงานครั้งต่อไป

4. การปรับปรุงแก้ไข (Action-A) การปรับปรุงแก้ไข หากมีข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบก็ควรหาวิธีการและขั้นตอนในการแก้ไขทันที หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยทำการค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้น และใช้วิธีการแก้ไขที่ดีที่สุดในการทำการแก้ไข เพื่อไม่ให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่เกิดขึ้นซ้ำอีก และควรมีวิธีการพัฒนาปรับปรุงงาน หรือระบบงานนั้น ถึงแม้ว่าการตรวจสอบจะไม่เกิดข้อบกพร่องเราก็ควรมีวิธีการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่าเดิม เมื่อมีข้อบกพร่อง หรือต้องการจะพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นกว่าเดิมก็ควรมีการวางแผน

ใหม่โดยอาจจะปรับปรุงจากแผนการทำงานเดิม เพื่อให้ได้งานที่ดีขึ้น และมีการพัฒนาต่อเนื่องซึ่งจะเป็นไปตามหลักการของวงจรเดมมิง

สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ หมายถึง การที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ โดยร่วมกันประเมินความต้องการในการนิเทศ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา จัดลำดับปัญหาที่ต้องได้รับการนิเทศ และกำหนดทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา

2. การเตรียมการนิเทศ หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี และร่วมกันกำหนดขอบข่ายและเนื้อหาสาระของการนิเทศ รวมถึงเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติการนิเทศ

3. การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย แนวทางและวิธีการในการนิเทศ รวมถึงกำหนดวัน เวลา และระยะเวลาในการนิเทศภายใน ร่วมกันจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการนิเทศภายในและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

4. การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศ โดยใช้เทคนิค วิธีการ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปรึกษาหารือหรือหลังการนิเทศ ทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศร่วมกัน

5. การสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้บริหารให้การยกย่อง ชมเชย และให้รางวัลแก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในโอกาสอันควร รวมถึงการเปิดโอกาสให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ทางวิชาการให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

6. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติตามโครงการนิเทศภายในและนำผลมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผลการนิเทศภายใน

7. การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน และการเผยแพร่รายงานผลการนิเทศภายในให้หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ รวมถึงการร่วมกันระดมความคิดเห็นในการนำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

ภิชาวิชัย ยางงาม (2564) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา คือการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนช่วยกันดำเนินการศึกษาสภาพปัจจัยวางแผน การสร้างสื่อปฏิบัติการนิเทศ ประเมินผลและรายงานผลเพื่อให้ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งองค์ประกอบของการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา

ประกอบด้วย 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ 4) การปฏิบัติการนิเทศ 5) การประเมินผลและรายงานผล

จรินทร์ อุตสาหะ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินงานเริ่มตั้งแต่ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการสำรวจความต้องการของครู นักเรียน คณะกรรมการ ในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่เป็นปัญหาความต้องการและสมควรได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นมากำหนดเป็นกิจกรรม กำหนดทางเลือก แนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา โดยจัดทำปฏิทินการนิเทศการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการนิเทศตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ

2. การปฏิบัติการนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการนิเทศร่วมกันของบุคลากร ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยมี วัตถุประสงค์และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา

3. การตรวจสอบการนิเทศภายใน หมายถึง การตรวจสอบเป้าหมายก่อนการดำเนินงาน นิเทศ โดยมีสื่ออุปกรณ์ดำเนินการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และสภาพปัจจุบันตามบริบทของสถานศึกษาการตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. การประเมินงานนิเทศภายใน หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินงานตามโครงการ นิเทศ โดยการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงพัฒนาการตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานกับวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนด

5. การปรับปรุงแก้ไขการนิเทศภายใน หมายถึง การทำสรุปรายงานผลการนิเทศนำเสนอ ผลการนิเทศและเผยแพร่รวมทั้งพัฒนาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการนิเทศจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมของครู รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการอบรมเพิ่มเติมทักษะของครูในอนาคต และนำข้อมูลจากการนิเทศเพื่อคัดเลือกครูตัวอย่างที่มีความสามารถและเป็นตัวแบบให้กับครูคนอื่นๆ ได้อีกทั้งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะบริหารพัฒนางานของสถานศึกษาต่อไป

วัลลิภา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา กระบวนการการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาสาเหตุของปัญหาตามบริบทของโรงเรียน สภาพในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
2. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายของการนิเทศภายใน เชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน
3. การดำเนินการตามแผนการนิเทศ โดยมีฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้นำในระหว่างดำเนินการนิเทศ ใช้รูปแบบและกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย
4. การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ โดยสร้างแรงจูงใจทางบวกและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน การชมเชย และให้คำแนะนำอย่างกัลยาณมิตร
5. การรายงานและสรุปผลการนิเทศ ดำเนินการสรุปผลการนิเทศ รายงานผล และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และร่วมกันวางแผนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ วิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

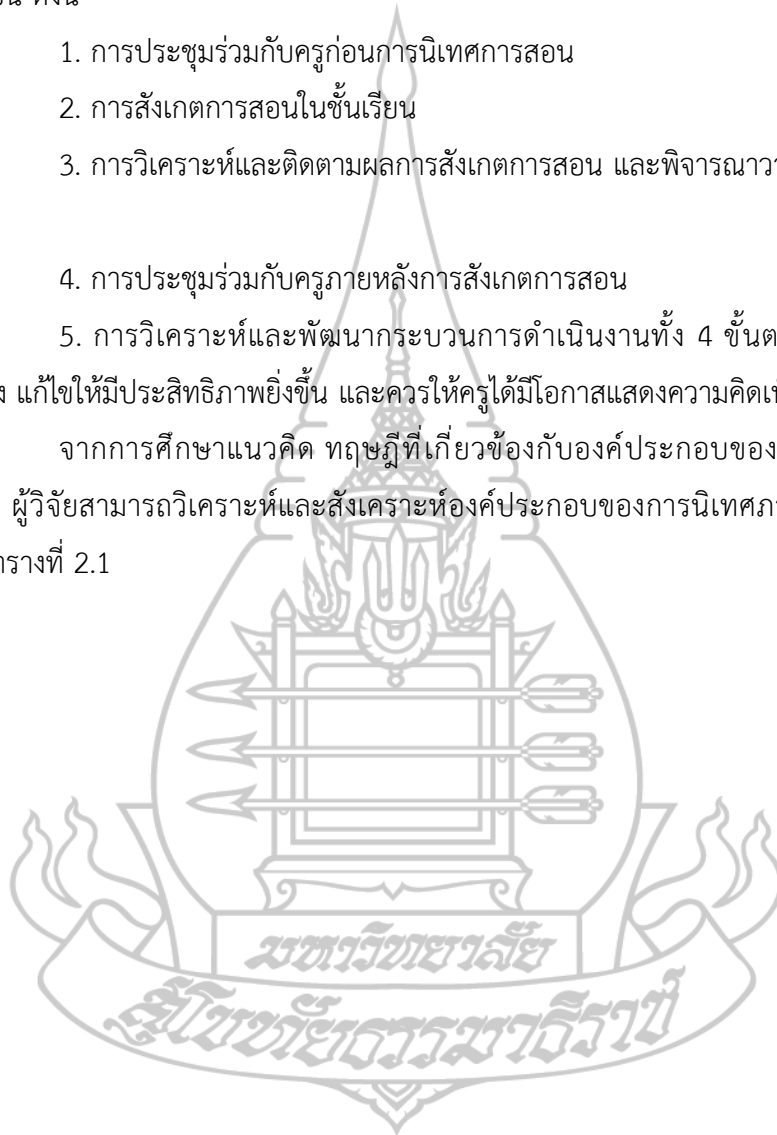
Harris (1985) ได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการนิเทศในโรงเรียนไว้ เรียกว่า “Harris’ POLCA” ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้รับผิดชอบการนิเทศต้องคิดวิเคราะห์ถึงความต้องการและความจำเป็นในการนิเทศเพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้สอดคล้องกัน โดยต้องคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการนิเทศจัดทำแผนการดำเนินการโครงการและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นขั้นตอนที่กำหนดโครงการของคณะทำงาน ตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีทั้งบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจหน้าที่โครงสร้างขององค์การ และความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างงานต่างๆ
3. การนำสู่การปฏิบัติ (Leading) เป็นขั้นที่ตัดสินใจในการดำเนินการนิเทศกำหนดวิธีในการนิเทศ กระตุ้น จูงใจ เสริมสร้างกำลังใจ ให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงาน การแนะนำนวัตกรรมใหม่ๆ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการณ์นิเทศ
4. การควบคุม (Controlling) เป็นขั้นที่ผู้รับผิดชอบต้องควบคุม กำกับ ติดตามการนิเทศให้กระบวนการนิเทศดำเนินไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ในบางครั้งอาจมีการชี้แนะ เสริมความคิดหรือแทรกแซงเพื่อปรับทิศทางหรือกระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล (Assessing) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องร่วมกันประเมินผลการนิเทศว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลต้องจัดทำอย่างมีแบบแผนและมีความเที่ยงตรงและอาจจัดทำกรวิจัยประเมินผลร่วมด้วย

Glickman (1990) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศเป็นวิธีการที่ให้โอกาสครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนที่แต่ละคนอาจจะมีความชำนาญแตกต่างกัน เป็นการประเมินซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพการทำงานที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนการนิเทศการสอน
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับ ครู
4. การประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน
5. การวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการดำเนินงานทั้ง 4 ขั้นตอน เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ

องค์ประกอบของการนิเทศภายใน สถานศึกษา		นักวิชาการ/ผู้วิจัย/ปี												
		สังต์ อุทรานันท์ (2532)	วัชรรา เล่าเรียนดี (2555)	วรรณดี สุธาพานิชย์ (2557)	นิกร เกษโกมล (2560)	พุทธชาติ แสนอุบล (2560)	สายวิมลย์ ดวงสนาม (2561)	สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563)	วัลติภา สมฤทธิ์ (2564)	ภิกษาวิชญ์ ยางาม (2564)	จรินทร์ อุตสาหะ (2564)	Harris (1985)	Glickman, Carl D. (1990)	ความถี่
1	การวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	✓
2	การประเมินผลการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	✓
3	การปฏิบัติการณ์นิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	✓
4	การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7	✓
5	การรายงานและปรับปรุงแก้ไข	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7	✓
6	การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	✓
7	สภาพปัจจุบันและความต้องการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	4	✓
8	การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
9	การกำหนดกลยุทธ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
10	การจัดลำดับความสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2	✓
11	การออกแบบวิธีการทำงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
12	การจัดสรรทรัพยากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
13	การประสานงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
14	การอำนวยความสะดวก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓
15	กระบวนการควบคุม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1	✓

จากตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากนักวิชาการและนักวิจัยจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี(Theoretical framework) ที่ได้จากการสังเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 15 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความถี่สูง

ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ต้องค์ประกอบเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 2) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 3) การปฏิบัติการณ์นิเทศภายในสถานศึกษา
- 4) การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู
- 5) การประเมินผลภายในสถานศึกษา
- 6) การรายงานและปรับปรุงแก้ไข

โดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดการวิจัยที่มาจาก การสังเคราะห์ที่มีความถี่อยู่ในเกณฑ์ที่นำมาใช้ มาศึกษารายละเอียดถึงความหมายเพื่อนำไปกำหนดเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อปรับปรุง โดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสม และผู้บริหารมีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบคณะทำงานรับผิดชอบ ผู้บริหารมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ ทั้งนี้ยังนักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการที่ผู้บริหารผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2555) การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ขั้นตอน ที่ผู้บริหารผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การเริ่มจากการรับรู้สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ถ้าหากผู้บริหารหรือผู้นิเทศดำเนินงานไปโดยที่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องยังไม่ทราบว่าเป็นปัญหา หรือยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระทำ การวางแผนงานจึงควรจัดให้มีการประชุมชี้แจง ประชุมระดมความคิดเห็น หรือวิธีการอ่านอื่นใดก็ได้ เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศได้รับรู้ว่าตัวเขาเองเป็นบุคคลหนึ่งที่จะต้องร่วมแก้ปัญหาหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้นกว่าเดิม

วัลลิภา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาสาเหตุของปัญหาตามบริบทของโรงเรียน สภาพในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

Harris (1985) กล่าวว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับผิดชอบการนิเทศต้องคิดวิเคราะห์ถึงความต้องการและความจำเป็นในการนิเทศเพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้สอดคล้องกัน โดยต้องคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการนิเทศ จัดทำแผนการดำเนินการโครงการและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ วางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ จัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศไว้อย่างชัดเจน

2) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา

การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายใน เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ความสามารถเรื่องใด อย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้ยังนักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

สังต์ อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มี ความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

วีชรา เล่าเรียนดี (2555) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มี ความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติจริงนั้นอาจดำเนินการโดย

บุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในเรื่องนั้นๆ หรืออาจจะเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกก็ได้

สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อ ปรับปรุง โดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้ เหมาะสม และผู้บริหารมีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบ คณะทำงานรับผิดชอบ ผู้บริหารมีการวางแผนกำหนด วัตถุประสงค์ในการนิเทศ และจัดทำขั้นตอน ตารางการออกนิเทศ สร้างความรู้ ความเข้าใจเป็น แนวทางในการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ ได้มาซึ่งแนวทางของการดำเนินงานนิเทศภายในที่ดีที่สุด

วัลลภา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายของการนิเทศภายใน เชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่ สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายใน ขั้นตอนในการ ดำเนินการนิเทศ ทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญ จากภายนอกมาให้ความรู้หรือมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

3) การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา

การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีการนิเทศวิชาการ และการเรียนรู้ใน รูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา ตามการนิเทศให้ มีคุณภาพตาม แนวทางในการนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ยังนักวิชาการ และนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าปฏิบัติการนิเทศ ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นขั้นที่ ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2 การ ปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จ ออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูงการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะ ให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไป อย่างได้ผล

วัชรา เล่าเรียนดี (2555) กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นขั้นที่ ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นต้น การ ปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จ ออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูงการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะ

ให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

วรรณดี สุธาพาณิชย์ (2557) กล่าวว่า การปฏิบัติการณ์เทศภายในสถานศึกษา เป็นการที่ผู้นิเทศปฏิบัติการณ์เทศตามแผนการณ์เทศที่จัดทำขึ้นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า การปฏิบัติการณ์เทศภายในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ในขณะที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับรู้มาแล้ว ผู้นิเทศก็จะทำหน้าที่นิเทศการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน ส่วนผู้บริหารก็จะคอยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานนิเทศดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการนิเทศงานนั้น มีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงาน

สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) กล่าวว่า การปฏิบัติการณ์เทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการนิเทศวิชาการและการเรียนรู้ใน รูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา ตามการณ์เทศให้มีคุณภาพตาม แนวทางในการนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ เช่น จัดการประชุมก่อนเปิดภาค เรียนและระหว่างเรียนเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ มีการให้ความรู้ก่อนการ นิเทศด้วยวิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษา หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนการณ์เทศภายในและผู้บริหารจัดให้มีการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน และผู้บริหารสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ กำหนดแต่งตั้งในการออกนิเทศ ตามตารางวันและเวลาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

กล่าวโดยสรุป การปฏิบัติการณ์เทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษา ดำเนินการนิเทศทางวิชาการเพื่อการจัดเรียนรู้ใน รูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาตามแผนการณ์เทศและแนวทางการนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ มีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ มีการให้ความรู้ก่อนการนิเทศด้วยวิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมนิเทศ รวมถึงมีการบันทึกรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายใน

4) การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู

การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การเสริมแรงจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้ได้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การสร้างเสริมกำลังใจ ทั้งนี้ยังนักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าสร้างเสริมขวัญกำลังใจ ดังนี้

สังต์ อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง ขั้นตอนของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการ

ปฏิบัติงานชั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อม กันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงาน ได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

วิชา เล่าเรียนดี (2555) กล่าวว่า การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานชั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อมกันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ในการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศมีข้อเสนอแนะ เช่น ผู้มีบทบาทในการสร้างเสริมกำลังใจก็คือ ผู้นิเทศซึ่งจะทำการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ และอีกผู้หนึ่งที่มีความสำคัญมากก็คือผู้บริหารซึ่งจะต้องสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศทั้งหมด คือ ทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ

สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563) การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้บริหารให้การยกย่อง ชมเชย และให้รางวัลแก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในโอกาสอันควร รวมถึงการเปิดโอกาสให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและส่งเสริมให้ครูมีความรู้ทางวิชาการให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

วัลลิกา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ โดยสร้างแรงจูงใจทางบวกและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน การชมเชย และให้คำแนะนำอย่างกัลยาณมิตร

กล่าวโดยสรุป การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู หมายถึง การที่สถานศึกษาให้การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการแสดงความสนใจ เอาใจใส่ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน และมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม

5) การประเมินผลภายในสถานศึกษา

การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การเสริมแรงจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้ได้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การสร้างเสริมกำลังใจ ทั้งนี้ยังนักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าประเมินผลการนิเทศ ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่ง

สำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ หากจะได้ดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

วิชา เล่าเรียนดี (2555) กล่าวว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง ขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและ ถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ หากจะได้ดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

วรรณดี สุธาพานิชย์ (2557) กล่าวว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้นิเทศประเมินผลการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยผู้รับการนิเทศได้รับทราบวิธีการและผลการประเมิน เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาร่วมกัน อันจะส่งผลต่อการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิกร เกษโกมล (2560) กล่าวว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลการนิเทศควรดำเนินการประเมินผลผลิต กระบวนการ และปัจจัยป้อนเข้า โดยให้ความสำคัญมากที่สุดที่ผลผลิตให้น้ำหนักความสำคัญรองลงมาในส่วนของการกระบวนการทำงาน สำหรับปัจจัยป้อนเข้านั้นให้ความสำคัญน้อยที่สุด ในส่วนของผลผลิตนั้นให้ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศโดยตรง ไม่จำเป็นจะต้องประเมินคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศ ทั้งนี้เพราะคุณภาพของนักเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีกมาก ในส่วนของกระบวนการปฏิบัติงานนั้นควรมุ่งเน้นพฤติกรรมในการทำงานร่วมกัน

สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) กล่าวว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่ ดำเนินการผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่โดยการจัดให้มีการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จากการสังเกตการณ์สอน แล้วผู้บริหารจัดให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศผู้บริหารจัดให้มีการกำหนดประเด็นปัญหาที่จะสังเกตการสอนครั้งต่อไป จากการให้ข้อมูลย้อนกลับของกระบวนการนิเทศ

กล่าวโดยสรุป การประเมินผลภายในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ โดยการจัดกิจกรรมการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน การสังเกตการณ์สอน นำมาวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

6) การรายงานและปรับปรุงแก้ไข

การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การใช้ข้อมูลการนิเทศเพื่ออบรม พัฒนา ครูผู้สอน ชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการจัดทำแผนการนิเทศและรายงานผลการนิเทศต่อเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ยัง นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความหมายของคำว่ากรวางแผน ดังนี้

พุทธชาติ แสนอุบล (2560) กล่าวว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การใช้ ข้อมูลการนิเทศเพื่ออบรม พัฒนาครูผู้สอน ชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการจัดทำแผนการนิเทศ และรายงานผลการนิเทศต่อ เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนของ ครูในเขตพื้นที่การศึกษา

สายวิดิษฐ์ ดวงสนาม (2561) กล่าวว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การ นำผลที่ได้จากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยผู้บริหาร สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อการเปิดโอกาสให้ครูได้รับข้อมูล บ้อนกลับ เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นการร่วมอภิปรายกับข้อมูลเหล่านั้น เพื่อมี การเสนอแนะ พัฒนา ปรับปรุงการสอนและจัดให้มีการสรุปผล และรายงานการประเมินผล การนิเทศ ภายในโรงเรียนทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน

สันต์รัช ศรีคำแท้ (2563) กล่าวว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การ จัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน และการเผยแพร่รายงานผลการนิเทศภายในให้หน่วยงานและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องทราบ รวมถึงการร่วมกันระดมความคิดเห็นในการนำผลการประเมินไปใช้วางแผน พัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

วัลลิกา สมฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การ สรุปผลการนิเทศ รายงานผล และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และร่วมกันวางแผนการนิเทศ ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ วิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ ดี ขึ้น

จรินทร์ อตุสาหะ (2564) กล่าวว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง ผลการ นิเทศและเผยแพร่รวมทั้งพัฒนาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการนิเทศจะถูก นำไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมของครู รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการ อบรม เพิ่มเติมทักษะของครูในอนาคต และนำข้อมูลจากการนิเทศเพื่อคัดเลือกครูตัวอย่างที่มี ความสามารถ และเป็นตัวแบบให้กับครูคนอื่นๆ ได้อีกทั้งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะบริหารพัฒนา งานของสถานศึกษาต่อไป

กล่าวโดยสรุป การรายงานและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การที่สถานศึกษามีการนำ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศ การนำเสนอผลการนิเทศ

และการเผยแพร่ผลการนิเทศ ซึ่งผลจากการนิเทศจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมของครูรวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้งต่อไป

2. ข้อมูลทั่วไปของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2.1 ทิศทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 วางทิศทางองค์กรและกลยุทธ์การพัฒนาองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง จากการศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการวิเคราะห์ศักยภาพ รวมทั้งสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนามา กำหนดทิศทางองค์กร และกลยุทธ์การพัฒนา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เป้าประสงค์และกลยุทธ์พัฒนาองค์กร ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566)

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เป็นองค์กรคุณภาพ ยึดหลักธรรมาภิบาล ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. ส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ
2. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C)
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และสถานศึกษาบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และสถานศึกษาบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ผลการพัฒนาการจัดคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาปีการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565

ตารางที่ 2.2 ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ความสามารถ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ร้อยละของ ผลต่าง	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ร้อยละของ ผลต่าง
	2563	2564		2564	2565	
ด้านภาษาไทย	50.71	44.77	-5.94	44.77	54.14	+9.37
ด้านคณิตศาสตร์	42.04	54.13	+12.09	54.13	47.03	-7.10
เฉลี่ย 2 ด้าน	46.38	49.45	+3.07	49.45	50.59	+1.14

จากตารางผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 ดังนี้ ความสามารถด้านภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จากการประเมินคุณภาพ การศึกษาระดับชาติ (National Test: NT) พบว่าความสามารถด้านทั้ง 2 ด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.2 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2565

ตารางที่ 2.3 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กลุ่มสาระ เรียนรู้ชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6	ปีการศึกษา 2564			ค่าเฉลี่ยปี การศึกษา 2563	การเปรียบเทียบผลต่าง(+/-)		
	ค่าเฉลี่ย ระดับ เขตพื้นที่	ค่าเฉลี่ย ระดับ สพฐ.	ค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ		สพท. กับ สพฐ.	สพท. กับ ประเทศ	สพท. กับ 2563
ภาษาไทย	49.14	49.54	50.38	53.46	-0.40	-1.24	-4.32
ภาษาอังกฤษ	34.36	35.46	39.22	35.73	-1.10	-4.86	-1.37
คณิตศาสตร์	35.54	35.85	36.83	27.24	-0.31	-1.29	+8.30
วิทยาศาสตร์	33.02	33.68	34.31	36.56	-0.66	-1.29	-3.54
เฉลี่ย	38.02	33.63	40.19	38.25	-0.62	-2.17	-0.23

ตารางที่ 2.4 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กลุ่มสาระ เรียนรู้ชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6	ปีการศึกษา 2565			ค่าเฉลี่ยปี การศึกษา 2564	การเปรียบเทียบผลต่าง (+/-)		
	ค่าเฉลี่ย ระดับ เขตพื้นที่	ค่าเฉลี่ย ระดับ สพฐ.	ค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ		สพท. กับ สพฐ.	สพท. กับ ประเทศ	สพท. กับ 2564
ภาษาไทย	53.18	52.80	53.89	49.14	+0.38	-0.71	+4.04
ภาษาอังกฤษ	31.90	33.57	37.62	34.36	-1.67	-5.72	-2.46
คณิตศาสตร์	26.67	26.52	28.06	35.54	+0.15	-1.39	-8.87
วิทยาศาสตร์	37.86	37.90	39.34	33.02	-0.04	-1.48	+4.84
เฉลี่ย	37.40	37.70	39.73	38.02	-0.30	-2.33	-0.61

จากตารางผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ศรีสะเกษ เขต 3 ดังนี้ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2565 ใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565

ตารางที่ 2.5 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กลุ่มสาระ เรียนรู้ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3	ปีการศึกษา 2564			ค่าเฉลี่ยปี การศึกษา 2563	การเปรียบเทียบผลต่าง (+/-)		
	ค่าเฉลี่ย ระดับ เขตพื้นที่	ค่าเฉลี่ย ระดับ สพฐ.	ค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ		สพท. กับ สพฐ.	สพท. กับ ประเทศ	สพท. กับ 2563
ภาษาไทย	45.95	52.13	51.19	51.49	-6.18	-5.24	-5.54
ภาษาอังกฤษ	25.87	30.79	31.11	28.73	-4.92	-5.24	-2.86
คณิตศาสตร์	21.71	24.75	24.47	21.45	-3.04	-2.76	+0.26
วิทยาศาสตร์	29.66	31.67	31.45	27.67	-2.01	-1.79	+1.99
เฉลี่ย	31.51	34.84	34.56	32.34	-4.04	-3.76	-1.54

ตารางที่ 2.6 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษเขต 3

กลุ่มสาระ เรียนรู้ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3	ปีการศึกษา 2565			ค่าเฉลี่ยปี การศึกษา 2564	การเปรียบเทียบผลต่าง (+/-)		
	ค่าเฉลี่ย ระดับ เขตพื้นที่	ค่าเฉลี่ย ระดับ สพฐ.	ค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ		สพท. กับ สพฐ.	สพท. กับ ประเทศ	สพท. กับ 2564
ภาษาไทย	48.90	53.91	51.19	45.95	-5.01	-2.29	+2.95
ภาษาอังกฤษ	27.33	31.75	31.11	25.87	-4.42	-3.78	+1.46
คณิตศาสตร์	21.62	24.66	24.47	21.71	-3.04	-2.85	-0.09
วิทยาศาสตร์	30.84	33.67	31.45	29.66	-2.83	-0.61	+1.18
เฉลี่ย	32.17	36.00	34.56	31.51	-3.83	-2.38	+1.38

จากตารางผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 ดังนี้ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2565 ใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การขับเคลื่อนการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพศึกษามีดังนี้

ด้านความปลอดภัย

1. เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา
2. สถานศึกษาปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข (4S/หุ่นยนต์นอกสนาม/ติดตั้งกล้องวงจรปิด/ห้องปลอดภัย/ คัดกรองคนเข้าออก/ซ้อมแผนเผชิญเหตุ)
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลความปลอดภัยในสถานศึกษา

ด้านโอกาส

1. เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (ตู้อัจฉริยะ/ระบบปิดสมุด)
2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านคุณภาพ

1. ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 - 1.1 ขับเคลื่อนพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
 - 1.2 ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ
 - 1.3 Soft Power /SSK3 E-market/หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/กาส่งเสริมอาชีพและการออม
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตยในสังคมร่วมสมัย
3. ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย
 - 3.1 ส่งเสริม ต่อยอดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.2 พัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะตามความถนัด ความสนใจ ด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 3.3 ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมการอ่านเพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น
 - 4.1 เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น
 - 4.2 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 “จี้ตักแตนจับช้าง”
 - 4.3 พัฒนาความสามารถด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA
5. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์/จิตอาสา)
6. จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
 - 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา
 - 6.2 พัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
7. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพที่เหมาะสมดังนี้
 - 7.1 พัฒนาสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ ดำเนินนโยบายสู่การปฏิบัติและทักษะในการบริหารสถานการณ์

7.2 พัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ในการนิเทศและการชี้แนะ (Coaching) 7.3 พัฒนารณครู ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ วิทยุณความเป็นครู และทักษะดินฟ้าเป็นต้น

7.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้าน ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

ด้านประสิทธิภาพ

1. ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม
2. ภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (อ.ก.ค.ศ./กตปน./ประธานกลุ่ม/เครือข่ายความร่วมมือ)

3. Digitalize Process & Sharing Data /Big Data SSK3

4. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
2. สร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะ (Coaching) และการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ของผู้เรียน

3. ส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

4. 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

5. เสริมสร้างทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn)

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล

2. แก้ไขปัญหาหนี้สินครู

3. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4. ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา

5. สร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต

6. การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ สพป.ศรีสะเกษ เขต 3

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและและทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 งานวิจัยในประเทศ

กัญญา ทองสิงห์ (2562) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 3) ประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยที่พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาไทย มีความต้องการกระบวนการนิเทศที่เป็นขั้นตอน มีการให้คำชี้แนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ซึ่งได้แก่ (1) วางแผนการนิเทศ (Planning: P) (2) ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing: I) (3) การปฏิบัติงาน (Doing: D) ผสานเทคนิคการนิเทศแบบ Coaching (4) การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing: R) (5) การประเมินผลผลิตและกระบวนการดำเนินงาน (Evaluating: E) 3) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีความเหมาะสมอันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ แรงเสริมระหว่างการนิเทศและหลังการนิเทศ

เสาวลักษณ์ บุญมาก (2563) ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามวิद्यฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใน

ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ผู้บริหารที่วิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกันในด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กิติชาวิชญ์ ยางงาม (2564) ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 2) ทราบผลเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในที่มีเพศ อายุวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ด้านการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนและการกำหนดทางเลือก ด้านการประเมินผลและรายงานผล ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา ด้านการสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ ตามลำดับและมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 2) ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 พบว่า สถานภาพด้านอายุวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ไม่มีความแตกต่างกันส่วนสถานภาพด้านเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย และสถานภาพด้านวิทยฐานะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยวิทยฐานะชำนาญการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วัลลิกา สมฤทธิ์ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 มีกระบวนการการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาสาเหตุของปัญหาตามบริบทของโรงเรียน สภาพในการจัดการ

เรียนการสอน ครูผู้สอน และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายของการนิเทศภายใน เชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน 3) การดำเนินการตามแผนการนิเทศ โดยมีฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้นำในระหว่างดำเนินการนิเทศ ใช้รูปแบบและกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย 4) การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ โดยสร้างแรงจูงใจทางบวกและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน การชมเชย และให้คำแนะนำอย่างกัลยาณมิตร และ 5) การรายงานและสรุปผลการนิเทศ ดำเนินการสรุปผลการนิเทศ รายงานผล และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และร่วมกันวางแผนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ วิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

อลิษา กาวินำ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการนิเทศภายใน และเปรียบเทียบการบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านฐานะผู้นำ สำหรับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านการสร้างขวัญของครูด้านการจัดและดำเนินการในหน่วยงาน และด้านการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร 2. การเปรียบเทียบการบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อดุลย์ แสนสืบ (2565) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียน 2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ด้านการพัฒนางานกลุ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนควรให้โอกาสครูให้มีบทบาทหน้าที่เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม ให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้บริการครูมีการสังเกตการสอน ใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาช่วยในการนิเทศการสอน

ให้ความสำคัญเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของครู (ID Plan) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและแนะแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องแก่ครูควรใช้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) มาช่วยในการนิเทศการศึกษาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

กรณาริปี ชิมวงษ์ (2566) ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 และ 4) สร้างสมการพยากรณ์บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับสูงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำนายแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 66.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Sindhavad (2009) ศึกษาการนิเทศ กรณีการค้นหาประสิทธิภาพการเป็นผู้นำในประเทศฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การกระจายอำนาจและการบริหารในรูปแบบของโรงเรียนกำลังให้คำนิยามใหม่ต่อผู้อำนวยการ ผู้บริหารจัดการโรงเรียนมาเป็นผู้นำด้านการนิเทศ หน้าที่หลักของผู้อำนวยการคือ การสร้างความมั่นใจในเรื่องการเรียนที่มีคุณภาพในชั้นเรียน แต่ผู้อำนวยการในเอเชียยังไม่ค่อยมีการเตรียมความพร้อมต่อบทบาท 2) เป็นการศึกษาเพื่อวัดปัจจัยที่ส่งเสริมความสามารถในการส่งเสริมให้คำแนะนำแก่ครู ด้านการอบรม ดูแล การพัฒนาวิชาชีพและทรัพยากรในห้องเรียน ตลอดจนมองว่าการสนับสนุนเหล่านี้มี ประสิทธิภาพเพียงพอ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมองว่า ความสามารถในการนิเทศติดตามขึ้นอยู่กับความเชื่อของตนเอง เช่นเดียวกันกับการสนับสนุนที่จะสร้างความแตกต่างกันในแต่ละด้าน การนิเทศครูเป็นสิ่งที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นว่าเป็นปัจจัยในการจัดการด้านทรัพยากร

Zachariah (2012) ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการเรียนการสอนนับว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าเกิดการปฏิบัติตามกฎระเบียบและขั้นตอนของข้าราชการ ความเชื่อตรงต่อหน่วยงาน ซึ่งประโยชน์ของการดำเนินงานนิเทศ คือการอำนวยความสะดวก

สะดวกในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการของนักเรียน การปรับปรุงคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมไปถึงการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถติดตามผลการจัดการการเรียนการสอนของตัวเองได้ ซึ่งปัญหาหลัก ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานนิเทศการเรียนการสอนคือ การขาดความสม่ำเสมอ การดำเนินงานของผู้บริหารและขาดทรัพยากร ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการกำหนดการพัฒนา นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศการจัดการเรียนการสอนและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

Adu et al. (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของปัญหาและวิธีการต่างๆ ในการนิเทศภายในและภายนอกโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศเป็นกิจกรรมสำคัญในการบริหารการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นควรมีการดำเนินงานนิเทศจากทั้งภายในหรือภายนอกหน่วยงานเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานนิเทศ ทักษะและความสามารถของผู้บริหารในการกำกับดูแลการดำเนินงานนิเทศให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานนิเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการสร้างกลุ่มการทำงานของครูที่มีความสามัคคีและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

Allen (2015) ได้ศึกษาการจัดการและการนิเทศโรงเรียนที่มีประสิทธิผล: ความจำเป็นสำหรับการส่งมอบบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อการให้ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมอง แนวทางปฏิบัติ และความท้าทายของการนิเทศโรงเรียนในระบบการศึกษาของอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญในการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ คือการที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่จำเป็นในการทำงานอย่างเหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ในการทำงานยังจำเป็นต้องมีการประชุม สัมมนา และเวิร์คช็อปเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการโรงเรียนและการกำกับดูแลอื่นๆ

Sadd (2020) ศึกษาวิธีการนิเทศของโรงเรียนทรศนะของกระทรวงศึกษาธิการชิวติ อารเบีย และศึกษานิเทศก์โรงเรียนประจำเมืองริยาร์ด จากการตอบแบบสอบถามของศึกษานิเทศก์ 202 คน และวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์และการนิเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการนิเทศ การพัฒนาทีมงานภาวะผู้นำ การสร้างความสัมพันธ์ การคมนาคม และการประเมินผล ไม่แตกต่างกันที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงาน ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียนที่รับผิดชอบตำแหน่ง เห็นว่า การนิเทศตามนโยบาย ไม่กระทบต่อผลการปฏิบัติการนิเทศ แสดงให้เห็นถึงกระทรวงศึกษาธิการสามารถลดช่องว่างโดยให้อิสระทางความคิดแก่การปฏิบัติงานนิเทศ

Eucharía Amaka Onu (2021) ทำการศึกษาเรื่อง การกำกับดูแลนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเอนูกุ ประเทศไนจีเรีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำกับดูแลการบริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐ เอนูกุ ประเทศไนจีเรีย โดยใช้แบบสำรวจเชิงพรรณนา ขนาดตัวอย่าง 78 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมินและติดตามผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนอย่างละเอียดถี่ถ้วน การดูแลการจัดการเรียนการสอนของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมพิเศษควรได้รับการส่งเสริม และควรคำนึงถึงการจัดเตรียมสื่อการสอนที่มีคุณภาพเพื่อการสอนและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะคือผู้บริหารโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามผลการเรียนของนักเรียน มีการจัดสัมมนา การประชุมสัมมนา การประชุม และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงความเกี่ยวข้องของการกำกับดูแลภายในโรงเรียนแบบบูรณาการ

กล่าวโดยสรุป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัยจากแนวคิดของ สัจด์ อุทรานันท์ (2532) วัชรา เล่าเรียนดี (2555) วรณดี สุธาพานิชย์ (2557) นิกร เกษโกมล (2560) พุทธชาติ แสนอุบล (2560) สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) สันต์ธวัช ศรีคำแท้ (2563) วัลลิภา สมฤทธิ (2564) ภิชาวิชัย งามงาม (2564) จรินทร์ อุตสาหะ (2564) Harris (1985) Glickman (1990) ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษาการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การประเมินผลภายในสถานศึกษา และการรายงานและปรับปรุงแก้ไข เพื่อประยุกต์ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 1,961 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จากสถานศึกษาทั้งหมด 196 โรงเรียน ปี การศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 332 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มโดย กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (Taro Yamane, 1973, p.125) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น อย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ขนาดสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ขนาดเล็ก	88	495	84
2	ขนาดกลาง	106	1,372	232
3	ขนาดใหญ่	2	94	16
	รวม	196	1,961	332

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู

ส่วนที่ 2 การนิเทศภายในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 27 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ภายใต้ข้อประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา 4) การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู 5) การประเมินผลภายในสถานศึกษา และ 6) การรายงานและปรับปรุงแก้ไข โดยค่าน้ำหนักของคะแนนแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิด จากตำรา เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.2.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อความจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้น ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC: index of item-objective congruence) และได้ค่า IOC ทุกข้อ เท่ากับ 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป และมีการปรับสำนวนภาษาเพิ่มเติมจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษา จำนวน 30 คน ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาไว้ต้องไม่ต่ำกว่า .75 (อรรถ เดช สรสุชาติ, 2563) และในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา พบว่า ทั้งฉบับมีค่าอยู่ที่ .98 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 332 ฉบับ

3.2 ขอนหนังสือส่งแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูในสถานศึกษาตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเอง ผ่านแบบฟอร์มออนไลน์ (Google Forms) ที่ส่งเข้าไปในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (My Office) ไปยังทุกสถานศึกษา

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลภายในเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 332 ฉบับ จากแบบสอบถาม 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำมาแปลความหมาย ได้ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560, น.102)

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	แปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์เป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์
การสอนของครู

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์
การสอนของครู

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	ขนาดของสถานศึกษา		
	1.1 ขนาดเล็ก	84	25.30
	1.2 ขนาดกลาง	232	69.88
	1.3 ขนาดใหญ่	16	4.82
	รวม	332	100.00
2	ประสบการณ์การสอนของครู		
	2.1 น้อยกว่า 5 ปี	16	4.82
	2.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	237	71.38
	2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	79	23.80
	รวม	332	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 69.88 รองลงมาปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.82 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 5 - 10 ปี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38 รองลงมามีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 และมีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.82

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

การวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวม

(n = 332)

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ ความ คิดเห็น
1. การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.03	0.68	มาก
2. การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.14	0.63	มาก
3. การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.33	0.55	มาก
4. การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู	4.44	0.67	มาก
5. การประเมินผลภายในสถานศึกษา	4.45	0.72	มาก
6. การรายงานและปรับปรุงแก้ไข	4.48	0.73	มาก
รวม	4.31	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.31, SD = 0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การ

รายงานและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.48, SD = 0.73$) การประเมินผลภายในสถานศึกษา ($M = 4.45, SD = 0.72$) การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู ($M = 4.44, SD = 0.67$) การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.33, SD = 0.55$) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.14, SD = 0.63$) และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.03, SD = 0.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

(n = 332)			
การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับความ คิดเห็น
1. สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา	3.79	0.94	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.07	0.88	มาก
3. สถานศึกษามีการวางแผนเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.02	0.91	มาก
4. สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศไว้อย่างชัดเจน	4.23	0.89	มาก
รวม	4.03	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($M = 4.03, SD = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศไว้อย่างชัดเจน ($M = 4.23, SD = 0.89$) สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.07, SD = 0.88$) และสถานศึกษามีการวางแผนเพื่อกำหนด

วัตถุประสงค์ในการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.02, SD = 0.91$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 3.79, SD = 0.94$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา

(n = 332)			
การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับความ คิดเห็น
1. สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.01	0.89	มาก
2. สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.15	0.86	มาก
3. สถานศึกษามีการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศที่ถูกต้อง	4.14	0.87	มาก
4. สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.14	0.88	มาก
5. สถานศึกษามีการมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.28	0.88	มาก
รวม	4.14	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($M = 4.14, SD = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการมอบให้

บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.28, SD = 0.88$) สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.15, SD = 0.86$) สถานศึกษามีการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศที่ถูกต้อง ($M = 4.14, SD = 0.87$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ และสถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.01, SD = 0.89$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการ
นิเทศภายในสถานศึกษา

(n = 332)

การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับความ ความคิดเห็น
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.25	0.79	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศตามแผนการนิเทศและแนวทางการนิเทศที่วางไว้	4.30	0.87	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ โดยมีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน	4.36	0.80	มาก
4. สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษามาร่วมนิเทศ	4.33	0.87	มาก
5. สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถานศึกษามาร่วมนิเทศ	4.30	0.86	มาก
6. สถานศึกษามีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.44	0.78	มาก
รวม	4.33	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($M = 4.33, SD = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.44, SD = 0.78$) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ โดยมีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน ($M = 4.36, SD = 0.80$) และสถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษามาร่วมนิเทศ ($M = 4.33, SD = 0.87$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($M = 4.25, SD = 0.79$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู

(n = 332)

การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)	ระดับความ คิดเห็น
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น	4.39	0.85	มาก
2. สถานศึกษามีการสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น	4.46	0.83	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม เช่น การกล่าวชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้รางวัลสิ่งตอบแทน เป็นต้น	4.46	0.82	มาก
รวม	4.44	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู อยู่ในระดับมาก ($M = 4.44, SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม เช่น การกล่าวชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้รางวัลสิ่งตอบแทน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.46, SD = 0.82$) สถานศึกษามีการสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น ($M = 4.46, SD = 0.83$) และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น ($M = 4.39, SD = 0.85$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น ($M = 4.39, SD = 0.85$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา

(n = 332)

การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)	ระดับความ คิดเห็น
1. สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตาม แผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้	4.38	0.90	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการวัดประเมิน ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	4.46	0.86	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดให้มีการสังเกตการสอนครูอย่าง ทั่วถึง	4.52	0.83	มาก
4. สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อ การประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา	4.43	0.91	มาก
รวม	4.45	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($M = 4.45, SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดให้มีการสังเกตการสอนครูอย่างทั่วถึง ($M = 4.52, SD = 0.83$) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู ($M = 4.46, SD = 0.86$) สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.43, SD = 0.91$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 4.38, SD = 0.90$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข

(n = 332)

การนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)	ระดับความ คิดเห็น
1. สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล การนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.45	0.90	มาก
2. สถานศึกษามีการนำเสนอผลการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.49	0.85	มาก
3. สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการนิเทศภายในสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.46	0.87	มาก
4. สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.55	0.83	มาก
5. สถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้งต่อไป	4.47	0.87	มาก
รวม	4.48	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ($M = 4.48, SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ($M = 4.55, SD = 0.83$) สถานศึกษามีการนำเสนอผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.49, SD = 0.85$) และสถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้งต่อไป ($M = 4.47, SD = 0.87$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ($M = 4.45, SD = 0.90$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		เฉลี่ย	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. การวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	4.46	0.40	3.86	0.70	4.06	0.41	4.03	0.68
2. การให้ความรู้ก่อนการ นิเทศภายในสถานศึกษา	4.32	0.48	4.05	0.67	4.60	0.35	4.14	0.63
3. การปฏิบัติการณ์เทศ ภายในสถานศึกษา	4.33	0.46	4.30	0.58	4.66	0.27	4.33	0.55
4. การสร้างเสริมขวัญและ กำลังใจของครู	4.43	0.52	4.41	0.73	4.92	0.19	4.44	0.67

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		เฉลี่ย	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
5. การประเมินผลภายใน สถานศึกษา	4.39	0.63	4.45	0.77	4.83	0.20	4.45	0.72
6. การรายงานและ ปรับปรุงแก้ไข	4.39	0.66	4.49	0.76	4.83	0.19	4.48	0.73
เฉลี่ย	4.39	0.41	4.26	0.57	4.65	0.05	4.31	0.53

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.45, SD = 0.11$)

สถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.39, SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.46, SD = 0.40$) และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.32, SD = 0.48$)

สถานศึกษาขนาดกลางในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.26, SD = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.49, SD = 0.76$) และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.86, SD = 0.70$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.65, SD = 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.92, SD = 0.19$) และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.06, SD = 0.41$)

การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นการทดสอบสมมติฐานดำเนินการโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียว

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียวการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนก
ตามขนาดของสถานศึกษา

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
1. การวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	22.229	2	11.114	28.090	0.000*
	ภายในกลุ่ม	13.178	329	0.396		
	รวม	152.407	331			
2. การให้ความรู้ก่อนการ นิเทศภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	8.027	2	4.013	1.625	0.000*
	ภายในกลุ่ม	124.269	329	0.378		
	รวม	132.295	331			
3. การปฏิบัติการณ์นิเทศ ภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.845	2	0.922	3.128	0.045*
	ภายในกลุ่ม	96.999	329	0.295		
	รวม	98.844	331			
4. การสร้างเสริมขวัญ และกำลังใจของครู	ระหว่างกลุ่ม	3.882	2	1.941	4.390	0.013*
	ภายในกลุ่ม	145.464	329	0.442		
	รวม	149.346	331			
5. การประเมินผลภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.627	2	1.314	2.552	0.079
	ภายในกลุ่ม	169.377	329	0.515		
	รวม	172.005	331			
6. การรายงานและ ปรับปรุงแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	2.570	2	1.285	2.464	0.087
	ภายในกลุ่ม	171.608	329	0.522		
	รวม	174.179	331			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.914	2	1.457	5.398	0.005*
	ภายในกลุ่ม	88.792	329	0.270		
	รวม	91.705	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 เมื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาและการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการประเมินผลภายในสถานศึกษา และการรายงานและปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	M	ขนาดของโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ในภาพรวม		4.39	4.26	4.65
ขนาดเล็ก	4.39			
ขนาดกลาง	4.26	0.056		
ขนาดใหญ่	4.65	0.066	0.004*	

*p < .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม มีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการวางแผนการ นิเทศภายใน สถานศึกษา		M	ขนาดของโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	4.46				
ขนาดกลาง	3.86	0.000*			
ขนาดใหญ่	4.06	0.020*	0.224		

*p < .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการให้ความรู้ ก่อนการนิเทศภายใน สถานศึกษา		M	ขนาดของโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	4.32				
ขนาดกลาง	4.05	0.001*			
ขนาดใหญ่	4.60	0.095	0.001*		

*p < .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน สถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศ ภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการ เปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการปฏิบัติการ นิเทศภายใน สถานศึกษา	M	ขนาดของโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	4.33			
ขนาดกลาง	4.30	0.706		
ขนาดใหญ่	4.66	0.029*	0.013*	

*p < .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความแตกต่าง กันจำนวน 2 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน สถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการ เปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการสร้างเสริม ขวัญและกำลังใจ ของครู		M	ขนาดของโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	4.43				
ขนาดกลาง	4.41	0.806			
ขนาดใหญ่	4.92	0.008*	0.003*		

*p < .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู มีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู ปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 - 10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		เฉลี่ย	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. การวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	4.25	0.69	3.95	0.73	4.21	0.46	4.03	0.68
2. การให้ความรู้ก่อนการ นิเทศภายในสถานศึกษา	4.16	0.64	4.11	0.66	4.24	0.53	4.14	0.63
3. การปฏิบัติการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	4.09	0.58	4.32	0.59	4.40	0.36	4.33	0.55
4. การสร้างเสริมขวัญและ กำลังใจของครู	4.27	0.70	4.43	0.72	4.49	0.49	4.44	0.67
5. การประเมินผลภายใน สถานศึกษา	4.31	0.59	4.44	0.82	4.51	0.33	4.45	0.72
6. การรายงานและ ปรับปรุงแก้ไข	4.31	0.62	4.49	0.80	4.48	0.44	4.48	0.73
เฉลี่ย	4.23	0.50	4.29	0.58	4.39	0.29	4.31	0.53

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.31, SD = 0.53$)

ประสบการณ์การสอน น้อยกว่า 5 ปี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.23, SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.31, SD = 0.59$) และการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.09, SD = 0.58$)

ประสบการณ์การสอน ตั้งแต่ 5 - 10 ปี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.29, SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรายงานและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.49, SD = 0.80$) และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.95, SD = 0.73$)

ประสบการณ์การสอน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.39$, $SD = 0.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินผลภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.51$, $SD = 0.33$) และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.21$, $SD = 0.46$)

การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การสอนของครูเป็นการทดสอบสมมติฐานดำเนินการโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียว

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. การวางแผนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.707	2	2.354	5.243	0.006*
	ภายในกลุ่ม	147.700	329	0.449		
	รวม	152.407	331			
2. การให้ความรู้ก่อนการ นิเทศภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.918	2	0.459	1.149	0.318
	ภายในกลุ่ม	131.378	329	0.399		
	รวม	132.295	331			
3. การปฏิบัติการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.267	2	0.633	2.135	0.120
	ภายในกลุ่ม	97.577	329	0.297		
	รวม	98.844	331			
4. การสร้างเสริมขวัญ และกำลังใจของครู	ระหว่างกลุ่ม	0.663	2	0.331	0.733	0.481
	ภายในกลุ่ม	148.683	329	0.452		
	รวม	149.346	331			
5. การประเมินผลภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.617	2	0.309	0.592	0.554
	ภายในกลุ่ม	171.387	329	0.521		
	รวม	172.005	331			

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

การนิเทศภายใน สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
6. การรายงานและ ปรับปรุงแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.497	2	0.248	0.471	0.625
	ภายในกลุ่ม	173.682	329	0.528		
	รวม	174.179	331			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.644	2	0.322	1.163	0.314
	ภายในกลุ่ม	91.062	329	0.277		
	รวม	91.705	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 เมื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การประเมินผลภายในสถานศึกษา และการรายงานและปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

(n = 332)

ด้านการวางแผนการ นิเทศภายใน สถานศึกษา		M	ประสบการณ์การสอนของครู		
			น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	4.25				
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	3.95	0.084			
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.21	0.810	0.004*		

*p < .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความ
แตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีระดับความคิดเห็น
ต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาต่ำกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอน
ของครู

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 **ประชากร** ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 1,961 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 196 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566)

1.2.2 **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 332 คน ที่ใช้ในการศึกษาได้จากการ
กำหนดขนาดกลุ่มโดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (Taro Yamane, 1973, p. 125) และสุ่มกลุ่ม
ตัวอย่างแบบแบ่งระดับชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

1.2.3 **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายใน
สถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 แบ่งออกเป็น 2
ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
ประกอบด้วย ประสบการณ์การสอนของครู และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 การนิเทศภายใน
สถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เป็นแบบมาตร
ประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อทุกข้อ เท่ากับ 1.00 และได้ค่า
ความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา เท่ากับ .98

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 332 ฉบับ และขอหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูในสถานศึกษาตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเอง ผ่านแบบฟอร์มออนไลน์ (Google Forms) ที่ส่งเข้าไปในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (My Office) ไปยังทุกสถานศึกษา ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) การนิเทศภายในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครูใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

1.5 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 69.88 และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1.5.1 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรายงานและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การประเมินผลภายในสถานศึกษา การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา และการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนตารางการออกนิเทศไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการนิเทศภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการวางแผนเพื่อกำหนด

วัตถุประสงค์ในการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา

2) ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศที่ถูกต้อง ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ และสถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

3) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ โดยมีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน และสถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษามาร่วมนิเทศ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

4) ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม เช่น การกล่าวชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้รางวัลสิ่งตอบแทน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สถานศึกษามีการสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5) ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดให้มีการสังเกตการสอนครูอย่างทั่วถึง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

6) ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สถานศึกษามีการนำเสนอผลการนิเทศภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้งต่อไป สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.5.2 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาและการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการประเมินผลภายในสถานศึกษา และการรายงานและปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5.3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนของครูแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาและการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู การประเมินผลภายในสถานศึกษา และ การรายงานและปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดการกำกับติดตามการจัดการศึกษาของผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน ในส่วนของครูผู้สอนซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้รับการนิเทศนั้นได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าเป็นการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรม และกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ยังได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงได้กำหนดให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจะมีศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการ และให้ข้อเสนอแนะ/คำปรึกษา กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเกี่ยวกับการกำกับติดตาม รวมถึงยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่กำหนดให้มีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) ซึ่งการวางนโยบายปฏิบัติเหล่านี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดการนิเทศภายในให้บุคลากรครูที่รับการนิเทศมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับการตรวจสอบแต่เป็นการสนับสนุนจากทีมงานให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำของ Balaam (2006, pp 30-32) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานบนพื้นฐานการยอมรับความเป็นปัจเจกบุคคล การมีทัศนคติเชิงบวก การตัดสินใจเป็นทีม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา กระจายอำนาจ มีความรับผิดชอบ และสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากบุคลากรเพื่อมุ่งเน้นผลลัพธ์ขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญมาก (2563) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ภัทร ดวงชัย (2565) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงควรแสดงออกถึงภาวะผู้นำในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ให้ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศไม่มีความรู้สึกกดดัน ส่งผลดีต่อการปฏิบัติราชการของสถานศึกษา ทั้งการจัดการเรียนการสอนของครูที่เป็นผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดที่ต้นสังกัดได้กำหนด และเป็นผลดีต่อคุณภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้มีการวางแผนในการนิเทศนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยการวางแผนการปฏิบัติราชการร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และต้องมีการกำหนดการนิเทศภายในสถานศึกษาลงในแผนการปฏิบัติราชการของสถานศึกษาด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) โดยทุกสถานศึกษากำหนดให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทราบกำหนดการ มีการเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมการวางแผนนี้จะดำเนินการภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยเป็นการจัดทำแผนผ่านการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และตัวแทนผู้ปกครอง ซึ่งการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985) ที่ได้กำหนดการวางแผนเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการนิเทศในโรงเรียน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบการนิเทศต้องคิดวิเคราะห์ถึงความต้องการและความจำเป็นในการนิเทศเพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้สอดคล้องกัน โดยต้องคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการนิเทศจัดทำแผนการดำเนินการโครงการและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ บุญมาก (2563) ได้ศึกษา การศึกษาบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องวางแผนการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพก่อนการจัดการนิเทศ ให้ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศได้มีการเตรียมความพร้อม ไม่กดดัน เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินการสูงที่สุด

2.3 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารหรือผู้ทำหน้าที่ผู้นิเทศภายในมีการกำหนดขั้นตอนการนิเทศที่ชัดเจนรวมถึงมีการตอบข้อสงสัย ข้อคิดเห็น หรือร่วมแลกเปลี่ยนกันอย่างเป็นมิตรระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wiles (1974) ที่กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้ทำการนิเทศภายในสถานศึกษา คือต้อง

เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีภายในกลุ่มและพยายามขจัดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดภายในกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัฐ ธรรมรักษ์ (2567) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น การกำหนดขั้นตอนการนิเทศที่เป็นระบบชัดเจน และถ่ายทอดแนวทางพร้อมความรู้ความเข้าใจให้ทุกฝ่ายก่อนการปฏิบัติ จะทำให้ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศมีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ชัดเจน ไม่เกินขอบเขต และที่สำคัญเมื่อมีความชัดเจนในกระบวนการ รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา จะไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นบุคลากรในสถานศึกษาเดียวกัน

2.4 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามแนวทางและความรู้ที่ได้ถ่ายทอดต่อกันไว้ ไม่เกิดความรู้สึกกดดันในระหว่างการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา แต่ทุกฝ่ายมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์การนิเทศภายในสถานศึกษาว่าจัดขึ้นเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน สร้างโอกาสในการให้คำปรึกษาหรือขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ที่ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและเรื่อง อื่น ๆ มีทักษะตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ขั้นการนำสู่การปฏิบัติ (Leading) เป็นขั้นตัดสินใจในการดำเนินการนิเทศกำหนดวิธีในการนิเทศ กระตุ้น จูงใจ เสริมสร้างกำลังใจ ให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงาน การแนะนำนวัตกรรมใหม่ๆ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการนิเทศ และการปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985) ที่กำหนดให้ ขั้นการนำสู่การปฏิบัติ (Leading) เป็นขั้นตัดสินใจในการดำเนินการนิเทศกำหนดวิธีในการนิเทศ กระตุ้น จูงใจ เสริมสร้างกำลังใจ ให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงาน การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทรัตน์ คงคะชาติ (2564) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ในขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกระบวนการและองค์ความรู้ที่ได้ถ่ายทอดต่อผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศอย่างเคร่งครัด

เพื่อให้เกิดการจูงใจ สร้างกำลังใจ ไม่เกิดความกดดันในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพในขั้นตอนการดำเนินการนิเทศให้ดีที่สุด

2.5 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศได้มีการปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศอย่างเหมาะสม ไม่ทำให้รู้สึกว่าการนิเทศเป็นการจับผิดหรือหาข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงมีการสื่อสารที่ส่งเสริมขวัญกำลังใจเช่น การพูดแต่เรื่องเชิงบวก การให้ข้อเสนอแนะแทนการติชม เป็นต้น อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ยังได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์กำกับติดตามการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เป็นไปด้วยบรรยากาศที่ไม่กดดัน ผู้รับการนิเทศรู้สึกว่าเป็นการให้ข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้กำลังใจในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985) ที่กำหนดให้การดำเนินการนิเทศเป็นวิธีในการนิเทศ กระตุ้น จูงใจ เสริมสร้างกำลังใจ ให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงาน การแนะนำนวัตกรรมใหม่ๆ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกรนิเทศ ตามที่ศึกษานิเทศก์มักจะยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญมาก (2564) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า การนิเทศการสอนแบ่งตามความมุ่งหมาย โดยมุ่งเน้นด้านส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ และด้านปรับปรุงการสอนและส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์ (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้นิเทศจึงควรตระหนักถึงแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าไม่ควรให้เกิดความรู้สึกกดดันหรือถูกจับผิด ต้องเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ให้ข้อเสนอแนะในลักษณะที่สอนน้องหรือเพื่อนร่วมงานบอกกล่าวกัน มากกว่าการติชมจากผู้อาวุโสหรือผู้บังคับบัญชา

2.6 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าบุคลากรด้านการนิเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์การประเมินผลภายในสถานศึกษา มีความชัดเจน มีความเที่ยงตรงในเนื้อหาหัวข้อการประเมิน ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา โครงการ/กิจกรรม 6.1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ 6.2 พัฒนาระบบควบคุมและตรวจสอบ และ 6.4 พัฒนาประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตาม ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตาม เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดการประเมินผลสัมฤทธิ์

และเป็นภารกิจการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3, 2566) และการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นขั้นที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องร่วมกันประเมินผลการนิเทศว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลต้องจัดทำอย่างมีแบบแผนและมีความเที่ยงตรงและอาจจัดทำการวิจัยประเมินผลร่วมด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สัจด์ อุทรานันท์ (2532) ที่กล่าวว่า การประเมินผลถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sindhavad (2009) ได้ศึกษา การศึกษาการนิเทศ กรณีการค้นหาประสิทธิภาพการเป็นผู้นำในประเทศฟิลิปปินส์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลการนิเทศและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทรัตน์ คงคะชาติ (2564) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจึงควร ดำเนินการประเมินผลไปตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างโปร่งใส เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพจริง และนำข้อมูลเหล่านั้นไปจัดทำเป็นข้อเสนอแนะนำต่อผู้รับการนิเทศสำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

2.7 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยการนิเทศภายในสถานศึกษานั้นจะเป็นส่วนหนึ่งในการสำรวจข้อมูล และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน แก้ไขข้อบกพร่องก่อนการรับการนิเทศจากภายนอก หรือจากศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอนก่อนรับการนิเทศ โดยหลังจากการนิเทศภายในสถานศึกษาแล้วจะมีการสรุปผลข้อมูลลงในการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครูในสถานศึกษา ว่ามีปัญหา อุปสรรค หรือยังขาดทักษะองค์ความรู้ใดบ้าง ซึ่งหากเป็นเรื่องเล็กน้อยที่การให้คำแนะนำหรือกำหนดแนวทางแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาและเป็นอำนาจตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาก็สามารถดำเนินการได้ทันที หรือหากเกินกว่าอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอาจต้องขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ หรือการจัดการอบรมเพิ่มทักษะองค์ความรู้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ที่ 6

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา ปรีดีติลล (2553) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าสามารถเป็นประโยชน์ต่อครูได้ โดยหลังจากการจัด กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา จะมีการให้ข้อเสนอแนะจากผู้นิเทศ และข้อเสนอแนะจากผู้นิเทศจะเป็นประโยชน์กับครูผู้สอนในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถสังเกตการณ์ ทำงานหรือการสอนของครูคนอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงการสอนของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลุหัส คงเทศ (2562) ที่ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศภายในด้านการตรวจสอบสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการนิเทศและการปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรณาธิป ชินวงษ์ (2566) ได้ศึกษา การศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง ผลการศึกษาพบว่า ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง ด้านการรายงานและปรับปรุง แก้ไข อยู่ในระดับมาก

2.8 การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู ปรากฏผลดังนี้

2.8.1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาด สถานศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศ ภายในสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นสาเหตุมาจากการที่สถานศึกษาขนาด กลางมีโครงสร้างการปฏิบัติราชการที่ไม่ซับซ้อน แต่ต้องมีการแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่ายตาม แบบแผนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งบางสถานศึกษาอาจมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการแบ่งงานเป็นฝ่าย บุคลากรครูบาง ท่านจึงต้องมีการรับผิดชอบงานข้ามฝ่ายงานของตนเอง และหากต้องรับหน้าที่เป็นผู้นิเทศ หรือผู้รับ การนิเทศจึงรู้สึกว่ามีภาระงานเพิ่มขึ้น แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มักจะมีจำนวนบุคลากรที่ เพียงพอต่อการมอบหมายงานตามฝ่ายจึงไม่ต้องรับผิดชอบงานข้ามสายงานและสามารถร่วมกิจกรรม การนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทางต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ยังมีความคาดหวังในเรื่องมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีมาตรฐานที่เทียบเท่ากัน และได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา โครงการ/กิจกรรม 6.4 พัฒนาประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตาม ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามให้ประสบผลสำเร็จตามตัวชี้วัดนั้น ส่งผลให้ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในสถานศึกษาขนาดกลางรู้สึกกดดัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิษา กาวินำ (2564) ได้ศึกษา การศึกษาการบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศราภรณ์ คำชะนาม (2558) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีการดำเนินงานนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีระดับการนิเทศภายในต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

2.8.2 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมีความเข้าใจเป็นอันดีว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูได้เกิดการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงมาเป็นผู้นิเทศให้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาเดียวกัน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการ/กิจกรรม 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐาน และ 3.5 พัฒนาบุคลากรมืออาชีพ โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษาทั้งในรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารและบุคลากรจะเป็นผู้จัดการนิเทศกันเอง หรือการนิเทศจากภายนอกโดยศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้เข้าใจแนวทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้บุคลากรครูในสังกัดไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมากน้อยแตกต่างกันเท่าใดก็มีทัศนคติต่อการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิชาวิชญ์ ยางงาม (2564) ได้

ศึกษา การศึกษากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัฐ ธรรมรักษ์ (2567) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้น

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษามีการจัดการประชุมเพื่อพิจารณาปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 2) สถานศึกษาควรดำเนินการจัดประชุมเพื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้น

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรต้องมีการวางระบบถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา และพัฒนาระบบการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูอย่างต่อเนื่อง

2) สถานศึกษาควรดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

3.1.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศให้แก่สถานศึกษาอย่างหลากหลายเพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาของตนเองอย่างเหมาะสม

2) สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครู เพื่อไม่ให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการเพิ่มภาระงานของครูผู้สอน

3.1.4 ด้านการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น ดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูในสถานศึกษา เช่น จัดให้มีการนำเสนอผลงานในการจัดการเรียนการสอนระดับเขตการศึกษา การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ จัดกิจกรรมสร้างแรงกระตุ้น จูงใจ และสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครู

2) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมขวัญกำลังใจให้กับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยการมอบเกียรติบัตรแสดงความขอบคุณแก่บุคลากรผู้เสียสละเวลามาเป็นผู้นิเทศ และการส่งเสริมผู้นิเทศที่มีผลงานดีโดยอาจมอบรางวัลหรือการส่งเป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการเข้าอบรมเกี่ยวกับงานนิเทศสถานศึกษา

3.1.5 ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้ ดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษามีการจัดระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้

2) สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการ

ดำเนินงานนิเทศที่วางไว้ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.1.6 ด้านการรายงานและปรับปรุงแก้ไข ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารสรุปรายงานการนิเทศการศึกษาภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีการจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศหรือผู้นิเทศได้ติดตามผลการพัฒนาหรือปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

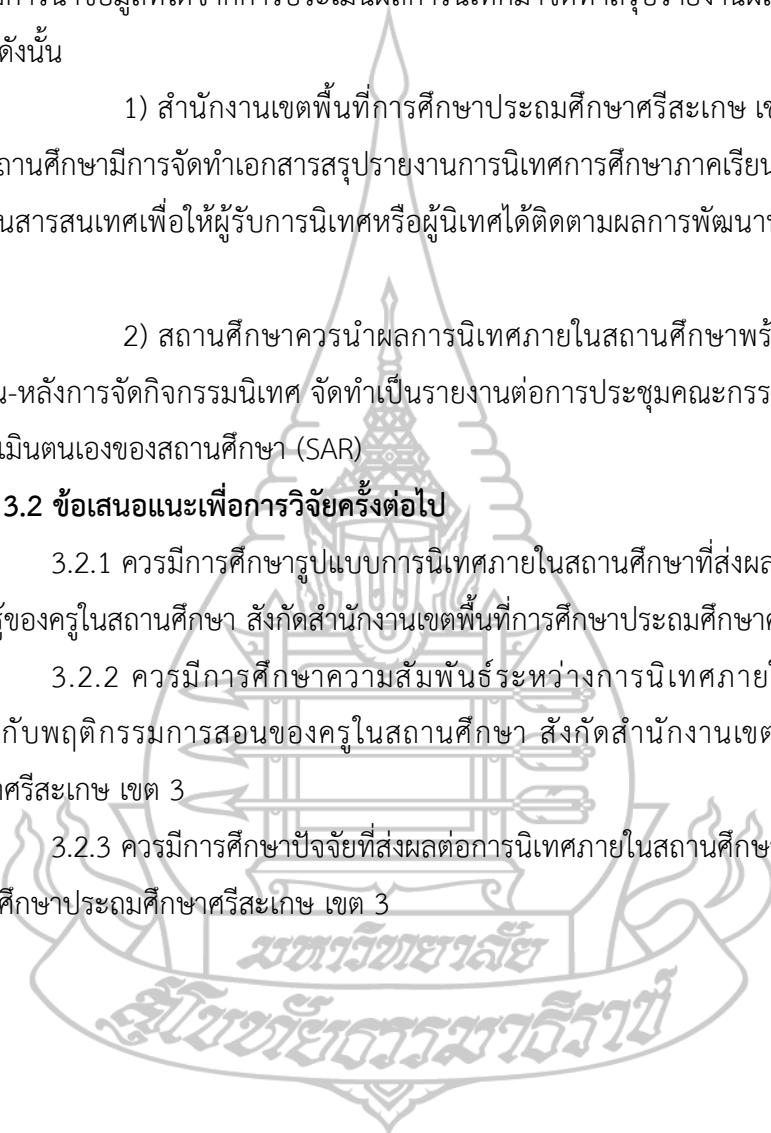
2) สถานศึกษาควรนำผลการนิเทศภายในสถานศึกษาพร้อมผลการพัฒนาปรับปรุงก่อน-หลังการจัดกิจกรรมนิเทศ จัดทำเป็นรายงานต่อการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

3.2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

3.2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ศูนย์วิทยบริการวารสารราชภัฏวชิรเวศน์

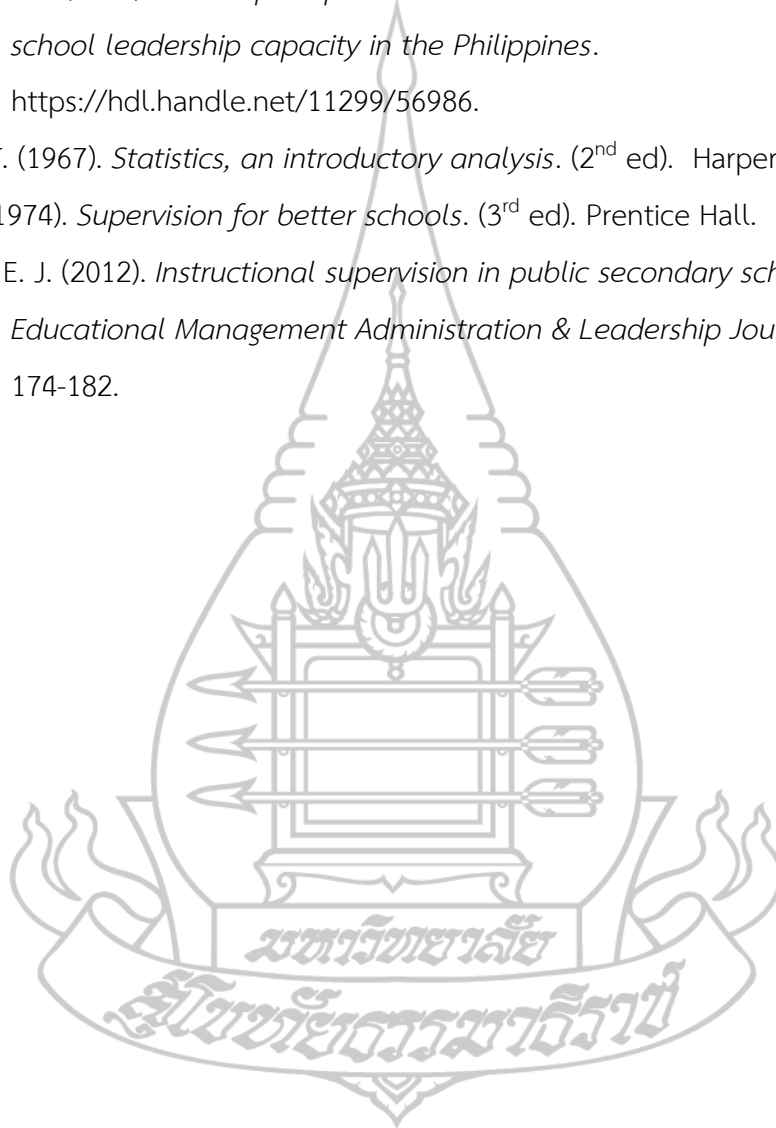
บรรณานุกรม

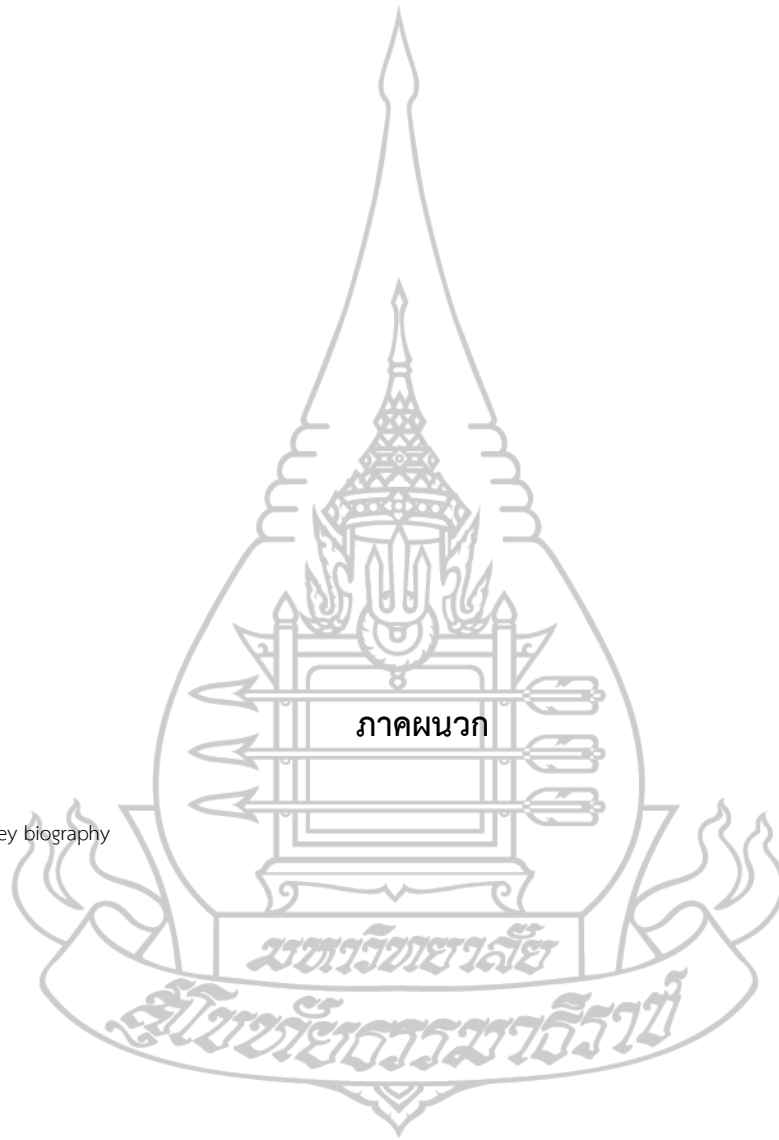
- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. 21 เซนจูรี่.
- กรณาธิป ชิมวงษ์. (2566). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). *ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กัญญา ทองสิงห์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7(3), 26-31.*
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จรินทร์ อตุสาหะ. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). *การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทวินทร์ ประสิทธิ์เสริฐ. (2552). *หลักการดำเนินงานตามวงจรเดมมิง (The Deming Cycle)*.
<http://www.cgpcenter.com>.
- นิกร เกษโกมล. (2560). *บริหารการนิเทศสถานศึกษา*. <http://101.51.150.98/koratsite2.05/>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ศูนย์สื่อเสริม.
- พุทธชาติ แสนอุบล. (2560). *สภาพปัญหา และแนวทางการปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- พฤษ หัส คงเทศ. (2562). รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(2), 198-211.
- ภิกษาวิชญ์ ยางงาม. (2564). *กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3. [การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*
- วรรณดี สุธาพานิชย์. (2557). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. [ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุษฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]* มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). *การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- วัลลิกา สมฤทธิ์. (2564). *แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 6(3), 175-198.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. เซนต์เตอร์พับลิเคชั่น.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่2). บ็อค พอยท์.*
- สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). *การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เสาวลักษณ์ บุญมาก. (2564). *บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12. 976-991.*
- สันต์ธวัช ศรีคำแท้. (2563). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 1970-1981.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต3. (2566). *ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา.*
<https://lookerstudio.google.com/reporting/15c6dd87-2b86-4c52-9e77-3950fb3cdfb8/page/9DqBD>.

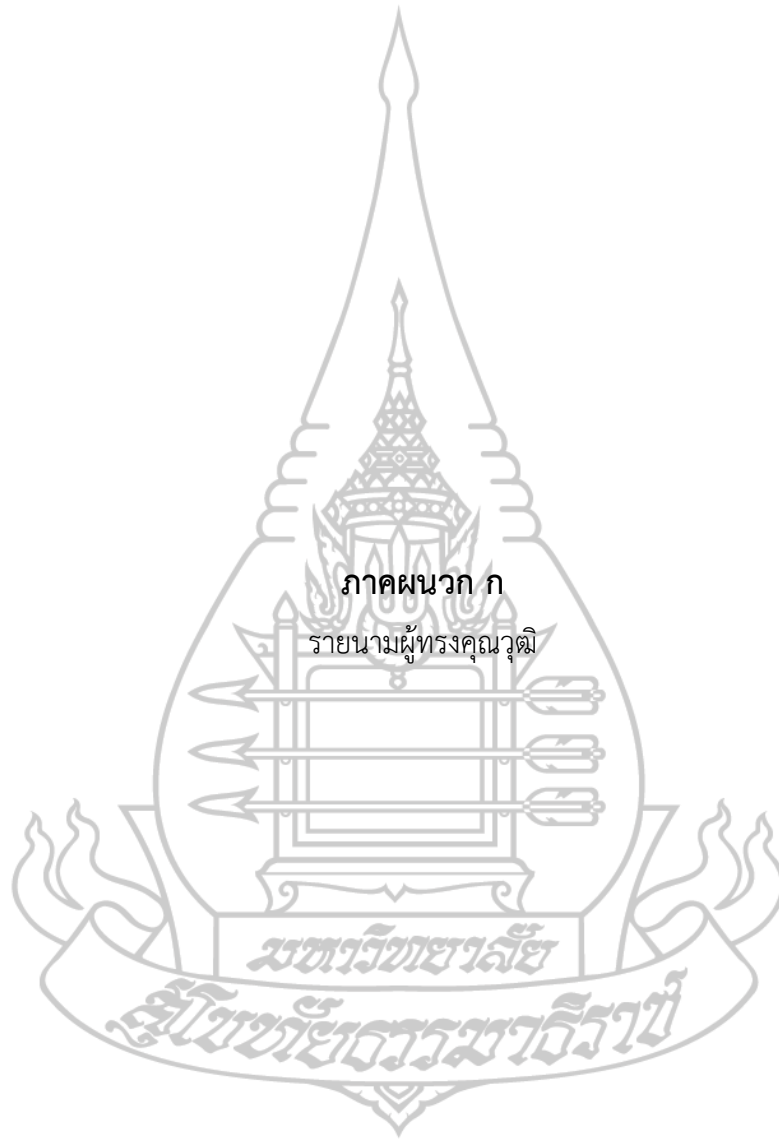
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. (2566). *กลยุทธ์ตัวชี้วัดรายกลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา*. <https://ssk3.go.th/web>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *คู่มือบริหารจัดการการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาลู่การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(9), 1-10.
- อลิษา กาวินา. (2564). การบริหารการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(12), 12-18.
- อดุลย์ แสนสืบ. (2565). *แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 [การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรวรรณ โล่คำ. (2565). การนิเทศภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 8(1), 186-189.
- Adu, E. O., Akinloye, G. M. & Olaoye, O. F. (2014). Internal and external school supervision: Issues, challenges and way forward. *International Journal of Educational Sciences*, 7(2), 269-278.
- Allen, A. (2015). Effective school management and supervision: Imperative for quality education service delivery. *An International Multidisciplinary Journal, Ethiopia*, 9(3), 62-74.
- Eucharia, A. O. (2021). The role of internal governance in repositioning secondary school administration in Enugu State, Nigeria. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 25(2), 958-959.
- Glickman, C. D. (1990). *Supervision of instruction*. Allyn and Bacon.
- Harris, B. M. (1985). *Supervision behavior in education*. (3rd ed). Prentice Hall.

- Sadd, A. S. (2020). *The dimension school supervision as viewed by saudi arabia*
'Ministry Of Educational Riyadh School District Supervisor.
<http://umi.com/dissertation/fullcit/3114807>.
- Sindhvad, S. P. (2009). *School principals as instructional leader: An investigation of school leadership capacity in the Philippines*.
<https://hdl.handle.net/11299/56986>.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, an introductory analysis*. (2nd ed). Harper and Row.
- Wiles, P. (1974). *Supervision for better schools*. (3rd ed). Prentice Hall.
- Zachariah, E. J. (2012). *Instructional supervision in public secondary schools in Kenya*.
Educational Management Administration & Leadership Journal, 40(2),
174-182.

This is Mendeley biography

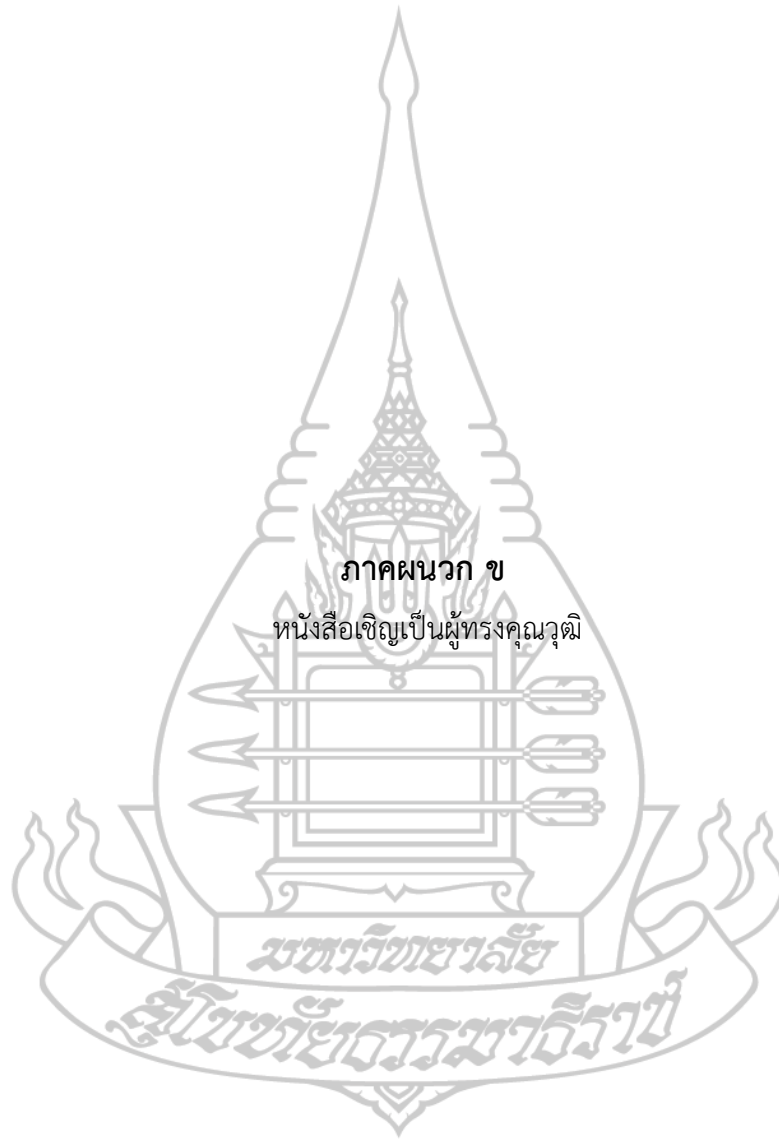
ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 : ดร.วรวรรณ มิถุนดี**
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ โรงเรียนบ้านสะอาง
(ประชาสามัคคี)
วุฒิการศึกษา: ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและการบริหาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ประสบการณ์: บริหารสถานศึกษา 5 ปี
- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 : นางอารีรัตน์ พันแก่น**
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ โรงเรียนชุมชนรัวิทยา
วุฒิการศึกษา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์: บริหารสถานศึกษา 18 ปี
- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 : ดร.ประจักษ์ ทองเลิศ**
ตำแหน่ง: ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
วุฒิการศึกษา: ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ประสบการณ์: ศึกษานิเทศก์ 36 ปี

ภาคผนวก ข
หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 571

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๓๐ กรกฎาคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วรวรรณ มิณุตติ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะอ่าง (ประชาสามัคคี))

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัคภร เลิศชัยวาณิช นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๕๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 กรกฎาคม 2567

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางอารีรัตน์ พันแก่น (ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนอรัญวิทยา)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัคกร เลิศชัยวานิช นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ที่ อว.0602.16 (บ) / 571

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 กรกฎาคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.ประจักษ์ ทองเลิศ (ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทรา เลิศชัยวาณิช นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิตน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๘๙๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๘ สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ

ด้วยนางภัคกร เลิศชัยวาณิช นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากครูในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียน ตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หวิวิทน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๕๑๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ด้วยนางภัคกร เลิศชัยวานิช นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากครูในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิदनกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูล

ที่ อว.0602.16 (บ) / 614

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ด้วยนางภัคกร เลิศชัยวานิช นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

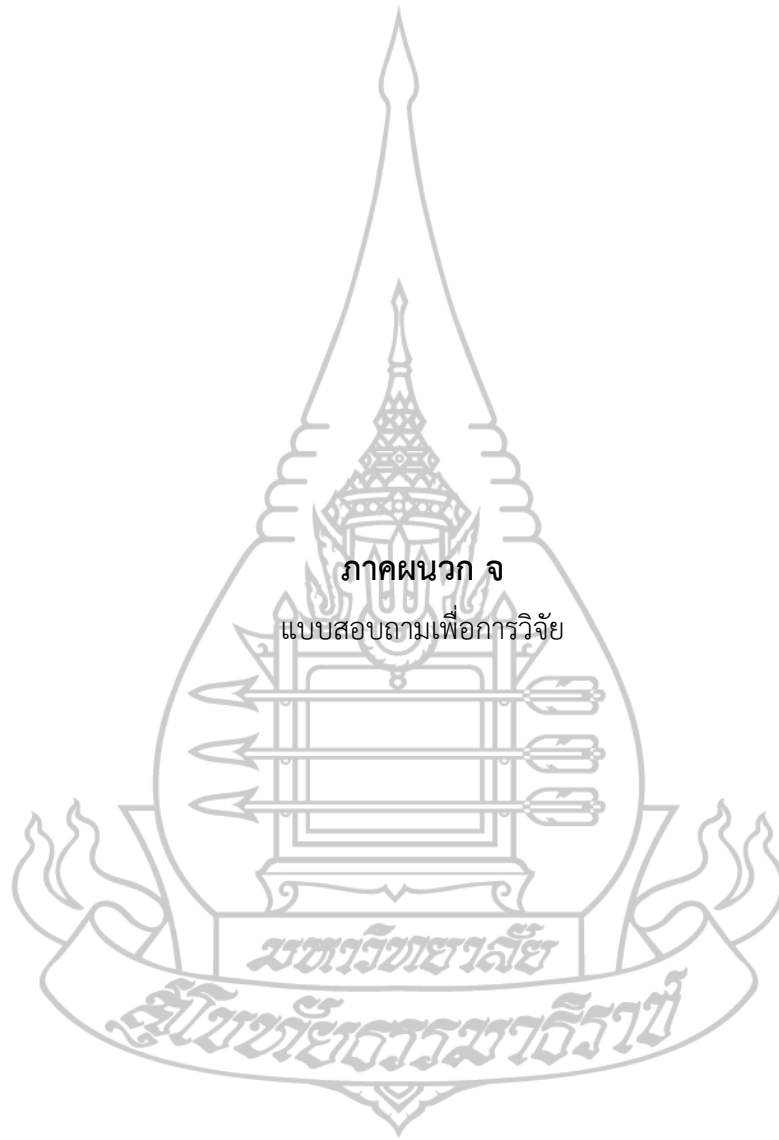
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

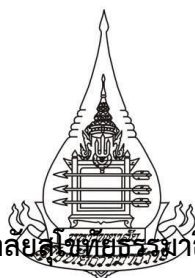
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 095-045-3994

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

สุรินทร์วิทยาคาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าในระดับปริญญาโท ทั้งนี้ข้อมูลส่วนบุคคลได้จากการตอบแบบสอบถามทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และนำเสนอภาพรวมเท่านั้น ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการตอบครบถ้วนทุกคำถาม ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านที่ให้ข้อมูลในครั้งนี้

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่

2. ประสบการณ์การสอนของครู

น้อยกว่า 5 ปี

ตั้งแต่ 5-10 ปี

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ
เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

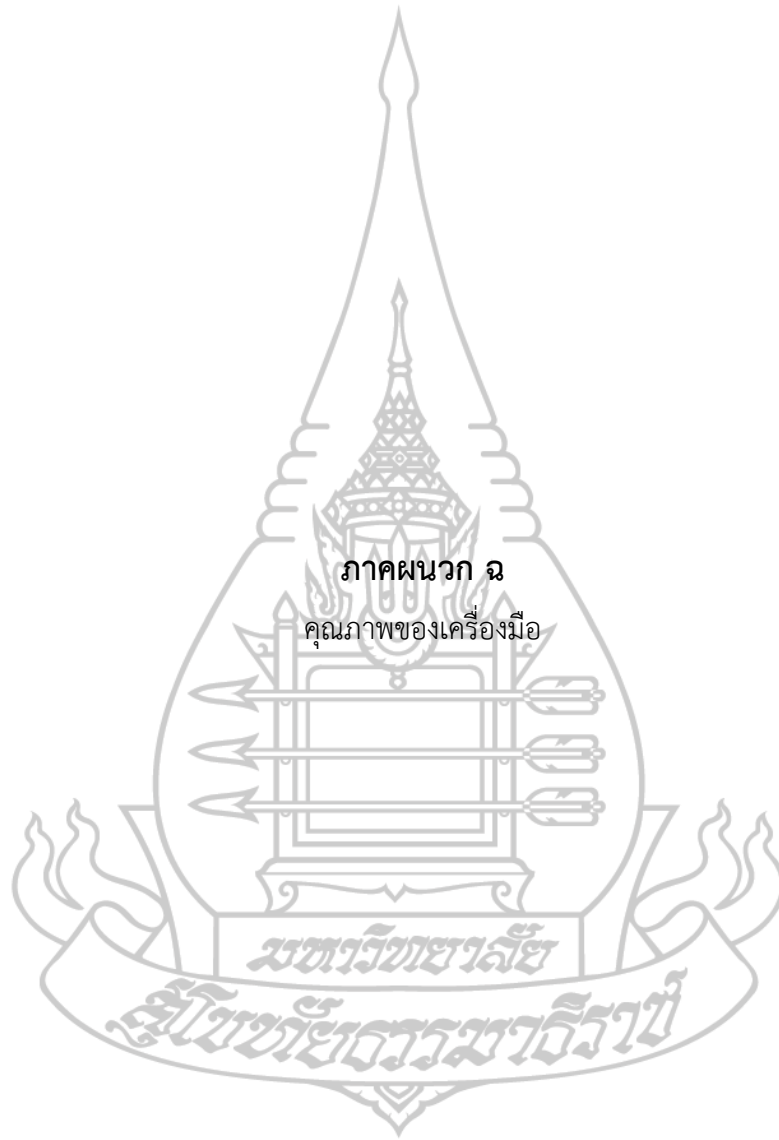
การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
	5 ระดับ มาก ที่สุด	4 ระดับ มาก	3 ระดับ ปาน กลาง	2 ระดับ น้อย	1 ระดับ น้อย ที่สุด
1. การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
1.1 สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อพิจารณา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศ ภายในสถานศึกษา					
1.2 สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ การนิเทศภายในสถานศึกษา					
1.3 สถานศึกษามีการวางแผนเพื่อกำหนด วัตถุประสงค์ในการนิเทศภายในสถานศึกษา					
1.4 สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนตารางการออก นิเทศไว้อย่างชัดเจน					
2. การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
2.1 สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครู เกี่ยวกับขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษา					
2.2 สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการ ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา					
2.3 สถานศึกษามีการทบทวนให้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศที่ถูกต้อง					
2.4 สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก มาให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศ ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา					

การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
	5 ระดับ มาก ที่สุด	4 ระดับ มาก	3 ระดับ ปาน กลาง	2 ระดับ น้อย	1 ระดับ น้อย ที่สุด
2.5. สถานศึกษามีการมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่ มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
3. การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา					
3.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่ หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
3.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศตาม แผนการนิเทศและแนวทางการนิเทศที่วางไว้					
3.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเตรียมความ พร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ โดยมีการ จัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน					
3.4 สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายใน สถานศึกษามาร่วมนิเทศ					
3.5 สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สถานศึกษามาร่วมนิเทศ					
3. การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา					
3.6 สถานศึกษามีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศ ภายในสถานศึกษา					
4. การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู					
4.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญ และกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความ มั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหา วิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น					

การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
	5 ระดับ มาก ที่สุด	4 ระดับ มาก	3 ระดับ ปาน กลาง	2 ระดับ น้อย	1 ระดับ น้อย ที่สุด
4.2 สถานศึกษามีการสนับสนุนการปฏิบัติงานการ นิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิด ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสรร ทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น					
4.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม ขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม เช่น การ กล่าวชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้รางวัลสิ่ง ตอบแทน เป็นต้น					
5. การประเมินผลภายในสถานศึกษา					
5.1 สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้					
5.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการวัดประเมิน ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู					
5.3 สถานศึกษามีการจัดให้มีการสังเกตการสอนครู อย่างทั่วถึง					
5.4 สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการนิเทศมา วิเคราะห์เพื่อการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศ ภายในสถานศึกษา					
6. การรายงานและปรับปรุงแก้ไข					
6.1 สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุปรายงานผลการ นิเทศภายในสถานศึกษา					
6.2 สถานศึกษามีการนำเสนอผลการนิเทศภายใน สถานศึกษา					

การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
	5 ระดับ มาก ที่สุด	4 ระดับ มาก	3 ระดับ ปาน กลาง	2 ระดับ น้อย	1 ระดับ น้อย ที่สุด
6.3 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการนิเทศภายใน สถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง					
6.4 สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปใช้เป็น ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู					
6.5 สถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อการพัฒนาทักษะของครูในการดำเนินงานครั้ง ต่อไป					

ภาคผนวก ฉ
คุณภาพของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

สุรินทร์วิทยาคาร

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม

โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

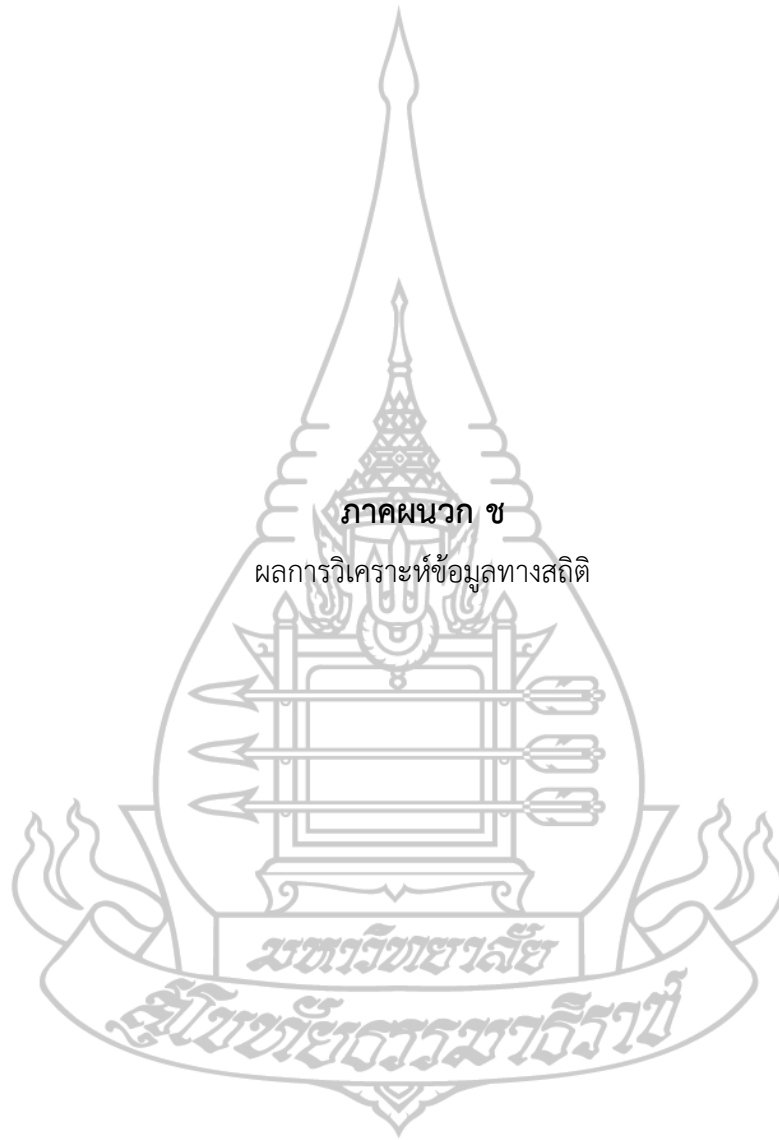
การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (X)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา								
1	สถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อ พิจารณาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการการนิเทศภายใน สถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงาน รับผิดชอบการนิเทศภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	สถานศึกษามีการวางแผนเพื่อกำหนด วัตถุประสงค์ในการนิเทศภายใน สถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
การให้ความรู้ก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา								
4	สถานศึกษามีการให้ความรู้ ความ เข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับขอบข่ายของการ นิเทศภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
5	สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนใน การดำเนินการนิเทศภายใน สถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
6	สถานศึกษามีการทบทวนให้ความรู้ใน การปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับการนิเทศที่ ถูกต้อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
7	สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจาก ภายนอกมาให้ความรู้ในการปฏิบัติงาน แก่ครูผู้รับการนิเทศก่อนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (X)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
8	สถานศึกษามีการมอบให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา								
9	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
10	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการนิเทศตามแผนการนิเทศและแนวทางการนิเทศที่วางไว้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศระหว่างครู/ผู้นิเทศ โดยมีการจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างเรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
12	สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถานศึกษาร่วมนิเทศ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
13	สถานศึกษามีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถานศึกษาร่วมนิเทศ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา								
14	สถานศึกษามีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครู								
15	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูเพื่อให้ครูผู้รับ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (X)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	การนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านการนิเทศ การจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เป็นต้น							
16	สถานศึกษามีการสนับสนุนการปฏิบัติงานการนิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
17	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างเหมาะสม เช่น การกล่าวชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้รางวัลสิ่งตอบแทน เป็นต้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
การประเมินผลภายในสถานศึกษา								
18	สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานนิเทศที่วางไว้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
19	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
20	สถานศึกษามีการจัดให้มีการสังเกตการสอนครูอย่างทั่วถึง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
21	สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อการประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (X)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	การดำเนินงานนิเทศภายใน สถานศึกษา							
การรายงานและปรับปรุงแก้ไข								
22	สถานศึกษามีการนำข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลการนิเทศมาจัดทำสรุป รายงานผลการนิเทศภายใน สถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
23	สถานศึกษามีการนำเสนอผลการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
24	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการนิเทศ ภายในสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
25	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปใช้ เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
26	สถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็น ข้อมูลเพื่อการพัฒนาทักษะ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
27	สถานศึกษามีการนำผลนิเทศไปใช้เป็น ข้อมูลเพื่อการพัฒนาทักษะของครูใน การดำเนินงานครั้งต่อไป	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.987	.987	27

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางภัคกร เลิศชัยวานิช
วัน เดือน ปี เกิด	24 กุมภาพันธ์ 2537
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
ที่อยู่ปัจจุบัน	176 หมู่ที่ 4 บ้านภูมิศาลา ตำบลโคกเพชร อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ 33140
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ประวัติการทำงาน	ครูโรงเรียนบ้านสะอาง (ประชาสามัคคี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

